

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

> Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Het bestuur van de Stichting Joodse Kindergemeenschap Cheider
Postbus 7828
1008 AA Amsterdam

Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon

T +31-70-
@minocw.nl
IPC 2650

Onze referentie
275582

Een belanghebbende kan tegen dit besluit binnen zes weken na de dag waarop het besluit hem is toegezonden schriftelijk bezwaar maken. De belanghebbende dient daartoe een bezwaarschrift in bij de minister/staatssecretaris van OCW, onder vermelding van "Bezwaar", ter attentie van DUO, Postbus 606, 2700 ML in Zoetermeer. Meer informatie over het maken van bezwaar vindt u op www.bezwaarschriftenocw.nl

Datum
Betreft   Bekostiging Cheider VO

Geacht bestuur,

De stichting Joodse Kindergemeenschap Cheider (hierna: uw stichting) is het bevoegd gezag van een basisschool (Cheider PO) en verzorgt een cursus voortgezet onderwijs (Cheider VO) op orthodox-joodse grondslag. Cheider VO is in veel opzichten niet te vergelijken met andere scholen, omdat de cursus slechts 38 leerlingen telt en een onderwijsaanbod verzorgt dat bestaat uit een combinatie van in het kader van de Wet op het Voortgezet Onderwijs (WVO) verplichte vakken en joodse vakken. De beperkte omvang en eigenheid van de cursus brengen structureel nadelen met zich mee. Leerlingen komen weinig met andere leerlingen in aanraking, jongens en meisjes krijgen streng gescheiden les en de mogelijkheden voor contact met leerlingen met een andere cultureel-maatschappelijke achtergrond zijn beperkt. De ruimte voor de joodse vakken drukt daarbij sterk op de algemeen vormende vakken. De Inspectie van het Onderwijs constateert dat de kwaliteitszorg al vele jaren niet op orde is. Verder kan de Inspectie de onderwijsopbrengsten van Cheider VO niet of slechts ten dele bepalen, vanwege het zeer geringe leerlingaantal en het feit dat de leerlingen het staatsexamen afleggen. Sinds de stichting van Cheider VO heeft het bestaansrecht van Cheider VO vele malen ter discussie gestaan.

Ik heb u bij brief van 22 december 2008 (kenmerk VO/BVB/86156) en in gesprekken op 22 september 2008 en 23 januari 2009 op de hoogte gesteld van mijn voornemen tot aanpassing van het beleid ten aanzien van de individuele afwijkingen van de reguliere wijze van bekostiging in het voortgezet onderwijs. Met deze brief besluit ik over de gevolgen hiervan voor de positie en daarmee de bekostiging van het voortgezet onderwijs dat uw stichting verzorgt.

Cheider VO

Op 7 oktober 2010 is de Beleidsregel uitzonderingsscholen VO van kracht geworden (Staatscourant, nummer 15445, 6 oktober 2010). De aanleiding voor deze beleidsregel bestond uit de noodzaak te komen tot harmonisering van de voorwaarden waaronder instellingen die voortgezet onderwijs verzorgen aan minder leerlingen dan bedoeld in artikel 107 van de WVO, alsmede de bekostiging daarvan. Ik heb bewust gekozen voor uniformiteit en transparantie in plaats van individuele bekostigings- en ontheffingsbeschikkingen. In de beleidsregel is vastgelegd welke voorwaarden gelden om in aanmerking te komen voor

verschillende mogelijkheden van bekostiging. De beleidsregel regelt de uitzonderingen limitatief. Alleen als aan de voorwaarden, gesteld in de beleidsregel, wordt voldaan, sta ik toe dat onderwijs aan minder leerlingen dan de in artikel 107 van de WVO geldende opheffingsnormen wordt bekostigd.

Cheider VO valt niet onder de werkingssfeer van de Beleidsregel uitzonderingsscholen VO. U heeft ervoor gekozen het door uw stichting verzorgde onderwijs te definiëren als een cursus in de zin van artikel 73 van de WVO (zie brief met kenmerk VO/OK/2005/50613). In het verlengde van de hiervoor genoemde beleidsregel heb ik ook cursussen bekeken. Gelet op de beperkte omvang en eigenheid van de cursus, ben ik van mening dat uw cursus niet verder voor bekostiging in aanmerking komt.

Besluit

Ik besluit hierbij dat de cursus Cheider VO per 1 augustus 2012 niet meer voor bekostiging in aanmerking komt.

Tot slot

Ik realiseer me dat deze brief grote gevolgen heeft voor u en uw leerlingen. Ik heb deze afweging in het kader van mijn beleid na ampele overweging en met zorgvuldigheid gemaakt. Ik heb daarbij alle juridische en politieke overwegingen meegewogen. Over eventuele gevolgen van de beëindiging van de bekostiging van de cursus Cheider VO ben ik bereid met u in gesprek te gaan.

Met vriendelijke groet,

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

Marja van Bijsterveldt-Vliegenthart

Datum

Onze referentie
275582

Een belanghebbende kan tegen dit besluit binnen zes weken na de dag waarop het besluit hem is toegezonden schriftelijk bezwaar maken. De belanghebbende dient daartoe een bezwaarschrift in bij de minister/staatssecretaris van OCW, onder vermelding van "Bezwaar", ter attentie van DUO, Postbus 606, 2700 ML in Zoetermeer. Meer informatie over het maken van bezwaar vindt u op www.bezwaarschriftenocw.nl

---

Van:
Verzonden: vrijdag 13 mei 2011 14:14
Aan:
Onderwerp: FW: Cheider_bedoordeling_regulier (2).doc
Bijlagen: Cheider_bedoordeling_regulier (2).doc

Hoi,
Maandagochtend meteen even afstemmen hoe we een en ander in een nota voor M gieten.

Groet,

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
Directie voortgezet onderwijs
Postadres | IPC 2650 | Postbus 16375 | 2500 BJ Den Haag
Bezoekadres | Hoftoren | Rijnstraat 50 | Den Haag | Kamer
T 070 412
M 06

Van:
Verzonden: vrijdag 13 mei 2011 13:58
Aan:
CC:
Onderwerp: Cheider_bedoordeling_regulier (2).doc

Dag,

Op verzoek van   stuur ik jullie bijgaande tekst over Cheider.

Met vriendelijke groet,

Tel. 088
Mobiel 06:

Beoordeling Cheider op grond van regulier waarderingskader in relatie tot oordeel op grond van toezichtskader NBO.

Cheider is het laatst beoordeeld op grond van het toezichtskader NBO. Essentie van dit kader is dat nagegaan wordt in hoeverre de school de wettelijke verplichtingen nakomt. Daarbij gaat het vooral om het leerstofaanbod (in het bijzonder de kerndoelen) en de bevoegdheid van docenten. Beide zaken heeft het bestuur aangetoond en onderbouwd. Bij de kerndoelen worden, zoals in het bovenbedoeld rapport vermeld, door de school uitzonderingen gemaakt.

Met het regulier waarderingskader wordt meer inhoudelijk de kwaliteit van het onderwijs beoordeeld. Uitgangspunt zijn de opbrengsten. Gezien het kleine aantal leerlingen kan op grond van de opbrengstgegevens van Cheider niet een verantwoord oordeel worden gegeven, omdat vergelijking met landelijke cijfers een vertekend beeld, negatief of positief, oplevert. Daarnaast doen de leerlingen staatsexamen en is er geen sprake van een mogelijke discrepantie tussen het gemiddeld cijfer voor het schoolexamen en het centraal eindexamen.

Vanuit de werkwijze binnen de sector voortgezet onderwijs wordt, in vergelijkbare situaties van onvolledige of onbetrouwbare gegevens, dan gekeken naar de kwaliteit van het primaire proces (het pedagogisch en didactisch handelen), de leerlingenbegeleiding (met de planmatigheid van de zorg als normindicator) en de kwaliteitszorg.

Tijdens het onderzoek, met als resultaat het laatste rapport, zijn deze aspecten in meer of mindere mate meegenomen en gewogen. Dit en op grond van tussentijdse gesprekken met het bestuur en met de directeur leiden tot de volgende veronderstelling indien het regulier waarderingskader wordt gehanteerd. Het primaire proces is en zal niet negatief beoordeeld worden, hoewel er wel de nodige kanttekeningen te plaatsen zijn. De kleine groepen (soms twee leerlingen in de bovenbouw) maakt dat het pedagogisch en didactisch handelen daardoor wordt bepaald. De school heeft bevoegde docenten die veelal tevens werkzaam zijn op andere scholen of daar ervaring hebben. De planmatigheid van de zorg is wel onvoldoende en ook de kwaliteitszorg is op onderdelen onvoldoende. De kwaliteitszorg komt van de grond, maar heeft nog niet een systematisch en cyclisch karakter.

Conclusie is, dat bij toepassing van het regulier waarderingskader Cheider een aangepast arrangement zal krijgen op bovengenoemde indicatoren en als zwak wordt beoordeeld. Voor zeer zwak is geen onderbouwing te vinden op grond van het feit dat de opbrengsten niet aantoonbaar negatief zijn, tenzij de uitstroom van een groep jongens in de loop van hun schoolcarrière (aan het einde van het tweede leerjaar), negatief wordt beoordeeld.

Hier passen wel een aantal andere opmerkingen.

- Het leerlingenaantal maakt dat alle afdelingen van de school onder de opheffingsnorm zitten (bij de beoordeling van het Islamitisch College is dat als argument gebruikt tegen het voortbestaan van de havo- en vwo-afdeling).
- De uitzonderingen op de kerndoelen zouden tot het oordeel kunnen leiden dat de school niet voldoet aan de wettelijke verplichtingen, maar bv. ook de reformatische scholen kennen vergelijkbare uitzonderingen. Bij Cheider ligt geen besluit ten grondslag op grond waarvan toestemming is verkregen voor het niet behandelen van onderdelen van de kerndoelen. Het gaat daarbij onder meer om muziek, biologie (evolutietheorie), sex gerelateerde onderwerpen en wereldse afbeeldingen.
- De school moet wel voldoen aan een aantal lopende afspraken rondom formulering van beleid m.b.t. actief burgerschap, het schoolplan, een verbeterplan en verantwoording aan derden. Op zich is een specifiek onderzoek op dit terrein te overwegen en/of uit te voeren.
- De school laat leerlingen toe die feitelijk het niveau vmbo-t of hoger niet aankunnen. Indien deze leerlingen er niet zouden zijn, zou het leerlingenaantal nog lager zijn. Een onderzoek naar de toelating en toelaatbaarheid van de leerlingen is te verantwoorden. Dit staat uiteraard ook in relatie tot de vraag in

hoeverre het onderwijs voldoet aan de onderwijsbehoeften en mogelijkheden van de individuele leerling.

- De scheiding van jongens en meisjes in het onderwijs is niet van deze tijd. Of deze uitspraak gedaan kan worden, is mede afhankelijk van de vraag welke ruimte de school krijgt voor de invulling van de eigen identiteit en aspecten van levens- en geloofsovertuiging. Vaststelling hiervan bepaalt ook het oordeel op de vraag of de school een bijdrage levert aan de integratie en participatie binnen een multiculturele samenleving.
- De inspectie spreekt alleen een oordeel uit over de profane lessen en niet over het niet-profane deel, terwijl die wel heel nadrukkelijk een onderdeel vormen van het onderwijs op Cheider en ook van invloed zijn op gedrag en werkhouding van de leerlingen en in ieder geval op de belasting van de leerlingen.

3

TER VOORBEREIDING

Aan: M

VO

Van

T +31-70-

Datum

16 mei 2011

Registratienr

301555

Kopie voor

D. VO

DIV. VO

nota

Onderwerp: Overleg met Inspectie over de toekomst van
Cheider VO

Paraaf VO/FBI

Datum

Paraaf VO

Datum

Paraaf DGPV

Datum

Datum afgedaan

Gekoppeld registratienr.

Deponeren in dossier

Doel

Op dinsdag 17 mei spreekt u met de IGO van de Inspectie over de toekomst van Cheider VO. Op dinsdag 24 mei heeft u een afspraak met het bestuur van Cheider. U heeft aangegeven dat deze laatste afspraak tevens geldt als deadline voor definitieve besluitvorming over de toekomst van Cheider (PO en VO).

In uw overleg met VO van 10 mei jl. zijn drie thema's geïdentificeerd die belangrijk zijn in de besluitvorming: (1) het Inspectietoezicht, (2) de financiële consequenties en (3) eventuele aanvullende maatregelen, met name op het gebied van examens. Met deze nota wordt u geïnformeerd over deze zaken en ontvangt u een chronologisch overzicht van de belangrijkste gebeurtenissen in de recente geschiedenis tussen OCW en Cheider VO.

Ter voorbereiding op de besluitvorming en het gesprek met het bestuur van Cheider ontvangt u aan het eind van deze week een nota waarin ook de informatie uit het gesprek met de Inspectie is verwerkt.

Toelichting

Chronologisch overzicht recente geschiedenis OCW – Cheider VO

- Eind 2008 verstuurden de toenmalige staatssecretarissen van OCW een voornemen tot beschikking aan Cheider. Strekking van het voornemen was beëindiging van de bekostiging van Cheider.
- N.a.v. dit voornemen heeft in januari 2009 op ambtelijk niveau een gesprek plaatsgevonden met het bestuur van Cheider.
- In augustus 2009 hebben de toenmalige staatssecretarissen gesproken met de leden van de raad van advies van Cheider. Deze hebben het belang van het voortbestaan van Cheider onder de aandacht gebracht.
- In 2009 heeft u de Inspectie gevraagd Cheider te beoordelen op basis van het toezichtkader voor niet-bekostigd onderwijs. In het rapport staat dat Cheider in zijn algemeenheid voldoende onderwijskwaliteit biedt. Niet alle

kerndoelen worden geheel aangeboden en er ontbreekt een geëxpliciteerd beeld voor burgerschap en sociale integratie.

- Eind 2010 heeft de Inspectie op uw verzoek gekeken naar stand van zaken. De Inspectie constateerde dat de in 2009 geconstateerde tekortkomingen in zijn algemeenheid zijn hersteld en indien dit niet gebeurd is ligt de oorzaak in (a) het geringe aantal leerlingen, en (b) de levensbeschouwelijke grondslag van Cheider.
- In september 2010, november 2010, februari 2011, maart 2011 en mei 2011 heeft u nota's over Cheider ontvangen. In deze nota's zijn feiten en cijfers en toekomstscenario's (voorzien van een ambtelijk advies) weergegeven.
- In het overleg van 10 mei jl. heeft u aangegeven dat u de Inspectie wil vragen Cheider vóór de zomer te bezoeken en daarbij in ieder geval ook de kerndoelen te toetsen.

1. Het Inspectietoezicht

Hieronder treft u een schematisch overzicht dat weergeeft hoe de beoordeling van Cheider door de Inspectie plaatsvindt in de huidige situatie (op basis van het toezichtkader voor het niet-bekostigd onderwijs) en ingeval u kiest Cheider als uitzonderingsschool te erkennen (in dat geval hanteert de Inspectie het toezichtkader voor het bekostigd onderwijs).

Beoordeling Cheider op grond van regulier waarderingskader in relatie tot oordeel op grond van toezichtskader NBO

	Toezichtkader niet-bekostigd onderwijs	Toezichtkader bekostigd onderwijs
Essentie van het toezicht	Nakoming wettelijke verplichtingen	Inhoudelijk oordeel over de onderwijskwaliteit
Onderdelen toezicht	• Bevoegde docenten • Leerstofaanbod, kerndoelen	• Kwaliteit van het primaire proces (het pedagogisch en didactisch handelen), • De leerlingenbegeleiding (met de planmatigheid van de zorg als normindicator) • De kwaliteitszorg

Als het toezichtkader voor het bekostigd onderwijs wordt toegepast is het startpunt de onderwijsopbrengsten. Als sprake is van een klein aantal leerlingen concentreert de Inspectie het toezicht op:

Oordeel over	Toezichtkader niet-bekostigd onderwijs	Toezichtkader bekostigd onderwijs
Bevoegde docenten	Voldoende	Voldoende
Leerstofaanbod onderbouw: kerndoelen	Beperkingen wat betreft, geweld, seks,	Beperkingen wat betreft, geweld, seks,

VO

Datum
16 mei 2011

	evolutietheorie, enz.	evolutietheorie, enz.
Leerstofaanbod bovenbouw: exameneisen	n.v.t.	Beperkingen wat betreft, geweld, seks, evolutietheorie, enz.
Kwaliteit van het primaire proces (het pedagogisch en didactisch handelen),		Niet-negatief, met kanttekeningen
De leerlingenbegeleiding (met de planmatigheid van de zorg als normindicator)		onvoldoende
De kwaliteitszorg		Onderdelen onvoldoende, nog niet een systematisch en cyclisch karakter.
Eindoordeel	Niet aan te geven¹	Zwak

Door het ontbreken van – voldoende – opbrengsten zal het oordeel niet zeer zwak worden. Aandachtspunten zijn:

- (gedogen van) uitzonderingen op de kerndoelen zouden kunnen leiden tot rechtsongelijkheid ten opzichte van de reformatische scholen;
- scheiding van jongens en meisjes in het onderwijs is en blijft een gevoelig punt.

2. Financiële consequenties

	Leerlingaantal	Huidige bekostiging	Uitzonderings- bekostiging
2010	43	€ 943.939,-	€ 971.694,-
2011	38	€ 949.390,-	€ 955.054,-

- Voorwaarde voor bekostiging (en bestaansrecht) als uitzonderingsschool is dat het leerlingaantal van Cheider niet structureel onder de 30 leerlingen komt.
- U heeft vorige week besloten de staffel in de tabel bij de Beleidsregel uitzonderingsscholen VO voor scholengemeenschappen mavo/havo/vwo te laten bezien door een extern bureau. Dit kan gevolgen hebben voor de toekomstige uitzonderingsbekostiging van Cheider (en Maimonides).

3. Examens bij overgang naar uitzonderingsschool

- Als Cheider een uitzonderingsschool wordt moeten er school- en centrale examens worden afgenomen. In de huidige situatie doen de leerlingen staatsexamen. Qua inhoud zijn staatsexamen en centraal examen gelijk. Vermoedelijk zal het verschil tussen de voorbereiding voor het examen marginaal zijn. Het enige dat lijkt te veranderen is dat bij de beoordeling van de Inspectie ook het verschil SE-CE een rol kan gaan spelen. Deze indicator wordt echter alleen meegenomen als sprake is van een voldoende aantal leerlingen, hetgeen bij Cheider niet het geval is.

¹ De Inspectie geeft na onderzoek bij een niet-bekostigde instelling aan of het een school in de zin van de Leerplichtwet betreft. Bij Cheider kan dit niet, omdat het een bekostigde instelling betreft.

- In 2005 is er bij OCW een melding binnegekomen van examenfraude bij Cheider (toen de instelling nog zelfstandig school- en centraal examens afnam). Een transitietraject is toentertijd ingesteld om de school te begeleiden naar een situatie waarin de leerlingen staatsexamen doen. Dit is het geval vanaf schooljaar 2006/2007.

VO

Datum

16 mei 2011

Bijlagen

1. Fact sheet Cheider VO
2. Financieel overzicht uitzonderingsscholen
3. Input Inspectie beoordeling Cheider op basis van regulier waarderingskader in relatie tot oordeel op grond van toezichtkader niet-bekostigd onderwijs

---

Van:
Verzonden: maandag 23 mei 2011 13:20
Aan:
Onderwerp: FW: Memo over onderzoek Cheider
Bijlagen: 110520 MM Cheider.doc

Hoi,

Ter info. Mogelijk hebben jullie m al van gekregen. In dat geval mag je m weggooien ☺

Van:
Verzonden: vrijdag 20 mei 2011 14:39
Aan: Bijsterveldt-Vliegenthart. Marja van
CC: .

Onderwerp: Memo over onderzoek Cheider

Geachte mevrouw Van Bijsterveldt,

Hierbij ontvangt u namens IGO een intern memo over het onderzoek dat binnenkort plaatsvindt bij de Joodse school Cheider te Amsterdam.

Met vriendelijke groet,

088-
06-

M

Contactpersoon

IGO

Datum

20 mei 2011

Kopie aan

wnd. SG, DGPV, D.VO, .

memo

Onderzoek Cheider

Hierbij bevestig ik voor de goede orde dat de inspectie op 31 mei 2011 een onderzoek uitvoert op de Joodse school Cheider te Amsterdam.

De kwaliteit van het onderwijs wordt beoordeeld op basis van het waarderingskader voor het niet bekostigd onderwijs. Sociale cohesie en burgerschap maken deel uit van dit onderzoek. Tevens wordt een analyse gemaakt van hoe de inspectie de kwaliteit van het onderwijs op Cheider zou beoordelen als deze beoordeling met het reguliere kader zou plaatsvinden. Deze analyse heeft geen openbaar karakter.

In de eerste helft van juni zal de inspectie rapporteren over het onderzoek.

Omdat er aan de status van de school nog niets veranderd is sinds het laatste inspectiebezoek (d.d. 3 april 2009), hebben wij de school net als de vorige keer beoordeeld volgens het waarderingskader van niet bekostigd onderwijs. Het rapport van dit onderzoek is nog niet openbaar omdat de procedure voor vaststelling met het bevoegd gezag van Cheider nog niet is afgerond. Zodra het rapport definitief vastgesteld wordt, zullen wij het openbaar maken en plaatsen op onze website.

Tevens is er een analyse gemaakt van hoe de Inspectie de kwaliteit van het onderwijs op Cheider zou beoordelen als deze beoordeling met het reguliere kader zou plaatsvinden. Dit rapport heeft geen openbaar karakter en zal ook niet met Cheider gecommuniceerd worden. Conform afspraak ontvangt u deze versie van het rapport als 'schaduwrapport'. Indien besloten wordt van Cheider een uitzonderingsschool te maken zullen wij Cheider in het vervolg beoordelen aan de hand van het reguliere waarderingskader.

De verschillen tussen de twee rapporten zijn als volgt:

In het niet-bekostigd kader ligt het primaat bij nalevingsaspecten en wordt de kwaliteit globaler beoordeeld, omdat er meer ruimte wordt gegeven aan de eigenheid van de school/instelling. Dit is bijvoorbeeld zichtbaar in het feit dat het reguliere kader werkt met een vierpuntsschaal en het waarderingskader voor niet bekostigd onderwijs met een tweepuntsschaal.

Met betrekking tot de kwaliteit worden wel vergelijkbare aspecten beoordeeld waar het gaat om het pedagogisch en didactisch handelen, maar in het waarderingskader voor niet bekostigd onderwijs gaat het om de vraag of de voorwaarden aanwezig zijn (geen belemmeringen), terwijl in het reguliere kader meer gekeken wordt naar kwaliteit en effect. De kwaliteit wordt in het waarderingskader voor niet bekostigd onderwijs wel degelijk beoordeeld, maar in de terminologie van het waarderingskader voor niet bekostigd onderwijs wordt gesproken van een minimum waarborggrens met betrekking tot het onderwijsaanbod en het onderwijsleerproces.

De vaststelling van de bevoegdheid van de docenten is een specifiek aspect van het waarderingskader voor niet bekostigd onderwijs. In het reguliere kader is dat geen item als zodanig, maar wel de kwaliteit van het pedagogisch-didactisch proces.

Indien bij een school de opbrengsten niet kunnen worden beoordeeld vanwege het feit dat deze ontbreken of niet vergelijkbaar zijn met landelijke normen, dan wordt binnen het VO in het reguliere kader met name gekeken naar de kwaliteit van de kwaliteitszorg. Het gaat daarbij met name om analyse, evaluatie en borging. In het algemeen het inzicht in het functioneren van de dagelijkse onderwijspraktijk. In het waarderingskader voor het niet bekostigd onderwijs gaat het meer om het aanwezig zijn van, dan om een inhoudelijke beoordeling.

Al met al gaat het in de situatie van Cheider bij beide kaders om de beoordeling van zowel nalevings- als kwaliteitsaspecten. De nalevingsaspecten (onderwijstijd

en aanbod kerndoelen) worden in beide gevallen als tekortkomingen beoordeeld. Het oordeel over het didactisch proces is in het reguliere kader strenger en beoordeelt een aantal indicatoren als onvoldoende. In de toelichting in het waarderingskader voor niet bekostigd onderwijs noemt de inspectie dit als verbeterpunten, zonder dat dit direct leidt tot een negatief oordeel op de afzonderlijke aspecten, omdat naar de mening van de inspectie er een minimale kwaliteit als waarborggrens aanwezig is.

Van:
Verzonden: dinsdag 19 juni 2012 10:35
Aan:
CC:
Onderwerp: Cheider

Beste

Vanmiddag ferschijnt er wrs een verhaal in NRC over het cheider. Sprak zojuist de inspectie. Gaat naar alle waarschijnlijkheid over een kwestie van een personeelslid wat aan leerlingen heeft gezeten. Dus de te nemen wegen zijn bewandeld.

Inhoudelijk kan de inspectie geen commentaarbgeven gezien de vertrouwelijkheid.
Ik houd nauw contact met inspectie en zodra ik meer weet hoor jij het ook.

Met vriendelijke groet,

Woordvoerder minister Van Bijsterveldt-Vliegenthart
070-412 : .
_____ @minocw.nl

(6)

Van:
Verzonden: vrijdag 21 juni 2013 9:32
Aan:
CC:
Onderwerp: RE: Advies Cheider

Hoi,

Ik sprak laatst met [redacted]. Over Cheider gaf men aan:

- Signalen over het pedagogische didactisch handelen;
- Signalen over gebrek aan sociale veiligheid;
- Zedenmisdrif (de inspectie is op de hoogte, de naam van [redacted] werd genoemd)
- Aan de voorzitter van het stadsdeel heeft ene verzoek gehad om financiële ondersteuning van € 350.000.

Groeten,

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
Directie voortgezet onderwijs
Postadres | IPC 2650 | Postbus 16375 | 2500 BJ Den Haag
Bezoekadres | Hoftoren | Rijnstraat 50 | Den Haag |
T 070 412
M 06

Van: [redacted]
Verzonden: vrijdag 21 juni 2013 8:44
Aan: [redacted]
CC: [redacted]
Onderwerp: RE: Advies Cheider

Cheider staat in het nieuws vanwege seksueel misbruik. Gelezen op nos.nl...

Met vriendelijke groeten,

Directie Primair Onderwijs
Financiën en Verantwoording
tel: 070-412 06-
Op woensdag afwezig

TER INFORMATIE

Aan: S

Voortgezet Onderwijs

Van

T +31-70-412

Datum

4 juli 2013

Referentie

526372

Bijlagen

Kopie voor

nota

Financiële problemen joodse school Chelder

Paraaf VO

Datum

Paraaf DGPV

Datum

5-2

Reeds afgestemd met

Aantal pagina's

3

Paraaf PO

Datum

Doel

U Informeren over de financiële problemen van het bestuur van Chelder PO en VO. We hebben algemene informatie over Chelder, de actuele situatie en de voorgestelde koers weergegeven.

Chelder heeft in het verleden voor veel politieke commotie gezorgd.

Toelichting

Algemene informatie

- Chelder is een joods orthodoxe school voor primair onderwijs (PO) en voortgezet onderwijs (VO) in Buitenveldert, Amsterdam.
- Opvallende kenmerken van de instelling zijn dat het onderwijs aan jongens en meisjes – fysiek – gescheiden is en dat een belangrijk deel van met name de jongens de opleiding niet afmaakt. Deze vertrekken tussentijds naar ander joodsgeïntereerd onderwijs in het buitenland.

PO-school

- De PO-school heeft 93 leerlingen.
- De school heeft een uitzonderingspositie in het kader van artikel 153, lid 4 WPO. Daarin staat dat een school die de enige is van een bijzondere richting in een straal van 5 km een opheffingsnorm heeft van 50 leerlingen. Chelder zit daar boven.
- Chelder PO staat onder basistoezicht. De kwaliteit is op orde.
- De school wordt fors aanvullend bekostigd; elke leerling telt als 1,9. Dit resulteert in een extra subsidie van € 193.000 op een reguliere bekostiging van ongeveer € 350.000. Deze bekostiging wordt ook voor het komende schooljaar weer toegekend.

VO-school

Datum
26 juni 2013

- De VO-school (mavo/havo/vwo) heeft momenteel 40 leerlingen en heeft sinds het eind van de jaren tachtig kunnen ontstaan en voortbestaan bij de gratie van politiek draagvlak. Cheider heeft bovendien altijd forse aanvullende bekostiging ontvangen.
- In 2011 heeft de vorige minister van OCW besloten dat Cheider VO (met ingang van 1 januari 2012) onder de zogenoemde Beleidsregel uitzonderingsscholen VO valt. In deze beleidsregel wordt geregeld welke scholen met een te laag leerlingaantal toch mogen voortbestaan en aanvullende bekostiging ontvangen. Dit kan op twee gronden: vanwege de geografische ligging (de schooltjes op de Waddeneilanden) of omdat met het verzorgen van het onderwijs een wezenlijk Nederlands belang van economisch of cultuurhistorisch belang wordt gediend.
- De twee joodse VO-scholen in Nederland, Malmonides en Cheider, zijn aangewezen als uitzonderingsschool, omdat – naar inzicht van de vorige minister – met hun onderwijs een wezenlijk Nederlands belang van cultuurhistorische aard wordt gediend.
- Er zijn afspraken gemaakt tussen het ministerie van OCW (directie VO) en Cheider over de overgang van cursus naar de status van uitzonderingsschool. De belangrijkste verandering is dat de school (weer) zelfstandig moet gaan examineren. SLO begeleidt de school bij de transitie.
- Cheider krijgt jaarlijks 4,2 fte extra bekostigd. Dit komt neer op ruim drie ton extra bij een reguliere jaarlijkse bekostiging van ongeveer € 1 miljoen.

Actuele situatie

Het laatste jaar zijn diverse signalen binnengekomen over financiële problemen en in het VO onderwijskundige tekortkomingen.

- In december 2012 is het departement benaderd door een ouder met o.m. de melding dat de salarissen voor 80% - kunnen - worden uitbetaald, het bestuur van Cheider een 'familieaangelegenheid' zou zijn waar niemand tussen komt en dat er geen medezeggenschapsraad is.
- Deze signalen zijn doorgegeven aan de Inspectie (directie Rekenschap). Deze heeft in januari van dit jaar bevestigd dat de financiële situatie zorgwekkend is. Daarom heeft Rekenschap getracht een afspraak te maken met het bestuur. Dit is steeds afgehouden door het bestuur.
- In mei van dit jaar heeft opperrabijn Jacobs, een prominent lid van de joodse gemeenschap in Nederland, de noodklok geluid en zijn netwerk aangespoord een oplossing te zoeken voor de financiële problematiek.
- Enkele weken geleden heeft de gemeente Amsterdam op ambtelijk niveau contact opgenomen met OCW. De gemeente maakte melding van:
  - Signalen over het pedagogische didactisch handelen;
  - Signalen over gebrek aan sociale veiligheid;
  - Zedenmisdrijf (de Inspectie is op de hoogte, de naam van de hoofdinspecteur Primair Onderwijs werd genoemd);
  - De voorzitter van het stadsdeel heeft een verzoek gehad om financiële ondersteuning van € 350.000.
- Eind mei is DGPV telefonisch benaderd door Cheider en op de hoogte gesteld van de financiële problematiek. Tevens is gevraagd wat de eventuele mogelijkheden zijn voor een 'overbruggingskrediet'.
- Op ons aangeven heeft daarom de directie Rekenschap een gesprek gevoerd met het bestuur. Er zijn financiële problemen (men komt structureel

€ 150.000 tekort) en dit leidt tot liquiditeitsproblemen. Het bestuur wil graag een 'overbruggingskrediet'.

Datum
26 juni 2013

- Op basis van dit gesprek zal de Inspectie Cheider onder aangepast financieel toezicht plaatsen.

Voorgestelde koers

- Geen extra krediet verstrekken, omdat de oorzaak van de financiële problematiek niet ligt bij de bekostiging door OCW, die is gelijk gebleven, maar bij de middelen voor joods onderwijs. OCW bekostigt geen private activiteiten.
- Voor een rekening-courantfaciliteit bij de Schatkist (schatkistbankieren) is garantstelling van OCW alleen mogelijk bij een gezond financieel bestuur. Chelder staat onder aangepast financieel toezicht.
- Mogelijk zal Chelder op korte termijn een beroep te doen op uw discretionaire bevoegdheid om aanvullende bekostiging toe te kennen. Gelet op bovenstaande zullen wij een negatief advies opstellen.

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'A. H. H. H.', is written over a horizontal line.

Van:
Verzonden: donderdag 11 juli 2013 9:13
Aan:
CC:
Onderwerp: FW: Brief van wethouder onderwijs aan bestuur Cheider
Bijlagen: Wethoudersbrief Cheider.pdf; ATT00001.htm

Beste : en ,

Hierbij ter informatie een brief van de wethouder van Amsterdam aan Cheider met een aanbod voor hulp.

Met vriendelijke groet,

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
 Directie voortgezet onderwijs
 Postadres | IPC 2650 | Postbus 16375 | 2500 BJ Den Haag
 Bezoekadres | Hoftoren | Rijnstraat 50 | Den Haag | Kamer
 T 070 412
 M 06 !

Van: k [mailto: @amsterdam.nl]
Verzonden: woensdag 10 juli 2013 23:53
Aan:
Onderwerp: Fwd: Brier van wethouder onderwijs aan bestuur Cheider

Beste Peter,

Hierbij de brief van wethouder Hilhorst aan Cheider.

Groet, .

Begin doorgestuurd bericht:

Van: : < @amsterdam.nl>
Datum: 10 juli 2013 15:13:46 CEST
Aan: "" @cheider.nl"" < @cheider.nl>
Onderwerp: Brief van wethouder onderwijs aan bestuur Cheider

Geachte

Hierbij stuur ik u namens de wethouder Onderwijs van de gemeente Amsterdam de bijgevoegde brief.

Met vriendelijke groet,

Gemeente Amsterdam
 Afdeling Onderwijs

Tel: 06

Bezoekadres
Stadhuis, Amstel 1
1011 PN AMSTERDAM

Postbus 202
1000 AE AMSTERDAM
Teksttelefoon 020 620 9279
www.amsterdam.nl

Gemeente Amsterdam

Pieter Hilhorst
wethouder

129

Retouradres: B&W, Postbus 202, 1000 AE AMSTERDAM

Bestuur van Joodse Kindergemeenschap Cheider
Postbus 7828
1008 AA Amsterdam

Datum 10 juli 2013

Behandeld door

Doorkiesnummer

E-mail

Onderwerp

06 :

:@amsterdam.nl

Gesprek bestuur Cheider en gemeente Amsterdam

Geacht schoolbestuur,

Recentelijk bereikte mij een aantal zorgwekkende signalen die voor mij de aanleiding vormen u deze brief te schrijven.

Het eerste signaal betreft het bericht van uw bestuur dat de begroting van Cheider een financieel tekort laat zien. Daarvoor heeft u bij het stadsdeel Zuid aanvullende financiering gezocht. De portefeuillehouder Onderwijs van Stadsdeel Zuid heeft mij hierover geïnformeerd.

Verder heeft het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (OCW) mij laten weten dat het met u in gesprek is over het op orde brengen van de financiële huishouding van uw schoolbestuur. Uw financiële situatie is een zaak tussen uw bestuur en OCW. De gemeente speelt hierin geen rol.

Tot slot ontving de gemeente de afgelopen periode verschillende signalen over het pedagogische klimaat op uw school.

Naar aanleiding van deze verschillende bovenstaande signalen maak ik mij zorgen over de kwaliteit van het onderwijs op uw school. Ik vrees dat de verslechterde financiële positie en het leerklimaat van uw school mogelijk negatieve gevolgen heeft voor de kwaliteit van onderwijs van uw leerlingen.

De gemeente voelt zich verantwoordelijk voor de kwaliteit van het onderwijs en werkt samen met een groot aantal scholen om die kwaliteit te verbeteren. De ervaring daarmee zijn zeer goed. Daarom wil ik u graag uitnodigen voor een gesprek. Om samen met u te kijken of de gemeente u ondersteuning kan bieden

bij het op orde brengen van de kwaliteit van het onderwijs en het pedagogische klimaat van uw school.

Dat kan bijvoorbeeld door het analyseren van de onderwijskwaliteit van uw school, die tevens kan dienen als basis voor een doelgericht verbetertraject. Een dergelijke aanpak past de gemeente reeds toe op een groot aantal PO- en VO-scholen in de stad waarbij de kwaliteitsanalyse wordt uitgevoerd door een onafhankelijke onderwijsexpert. De uitkomsten van deze analyse stelt een school in staat om doelgericht te werken aan versterking van de onderwijskwaliteit.

Ook kunnen wij uw school ondersteunen met behulp van de audit 'veilige en zorgzame school', uitgevoerd door het Nederlands Jeugd Instituut (NJI). Deze audit brengt in kaart hoe scholen hun pedagogisch klimaat kunnen verbeteren. Een zorgzame en veilige omgeving is immers een belangrijke basisvoorwaarde voor leerlingen om te kunnen leren. Deze audit wordt tot nu toe op 35 Amsterdamse scholen afgenomen.

Graag spreek ik u op korte termijn en verken ik met u de mogelijkheden tot samenwerking op dit gebied. Ik ben er van overtuigd dat wij elkaar kunnen vinden omdat we hetzelfde belang behartigen, dat van de leerlingen van uw school.

In afwachting van uw reactie,

Hoogachtend,

Pieter Hilhorst
Wethouder Onderwijs en Jeugd

De Staatssecretaris OCW

Contactpersoon
106

Onze referentie

Datum
28 augustus 2014

memo

Toezichtinformatie Cheider

Aanleiding

De staatssecretaris is uitgenodigd voor een bezoek aan de Joodse Kindergemeenschap Cheider (brin 07AD en 23GF).

De inspectie is gevraagd om inzicht te geven in de ontwikkelingen in het toezicht op Cheider. Hierover berichten wij met dit memo.

Contextgegevens

Leerlingen

Het Cheider biedt onderwijs aan leerlingen vanaf 2,5 jaar op de voorschool, via de basisschool tot voorgezet onderwijs op vmbo-t, havo en vwo niveau. Het basisonderwijs heeft ongeveer 90 leerlingen, het voortgezet onderwijs 45.

Het Cheider kenmerkt zich door een kleinschalige, hechte oudergemeenschap die vanuit een gezamenlijke visie op opvoeding en onderwijs bewust voor deze school kiest. Leerlingen van ver buiten Amsterdam bezoeken de school. De populatie leerlingen is veelal meertalig. Een deel van deze leerlingen is vanuit het buitenland naar Nederland verhuisd, soms tijdelijk. Een ander deel is Nederlands maar spreekt thuis uitsluitend Ivriet. De school biedt naast het profane onderwijs joods religieus onderwijs aan. De leerlingen geven aan trots te zijn op het Cheider te zitten en vooral met veel plezier het joodse onderwijs te volgen.

Het team

Uit gesprekken met de leraren komt naar voren dat het onderwijs zijn beperkingen kent. Enerzijds door de beschikbare lesuren die niet altijd toereikend zijn en het soms verouderde lesmateriaal, anderzijds door de uitgangspunten van de school en de belastbaarheid van de leerlingen. De leerlingen maken door de combinatie lesuren voor het joodse onderwijs en lesuren voor de profane vakken lange werkdagen. Ook de combinatiegroepen vragen veel van het klassenmanagement van de leraren. De beschikbaarheid van ict-voorzieningen is zeer beperkt.

Bestuur

Per 1 december 2013 is er een algemeen directeur aangesteld voor zowel het vo-deel als het po-deel. Deze algemeen directeur is tevens uitvoerend bestuurder. Met ingang van het schooljaar 2014-2015 zal de school gaan werken met een directeur/bestuurder en een raad van toezicht. Het huidige bestuur onderzoekt hoe de raad van toezicht er uit zal gaan zien.

Onze referentie

Datum

28 augustus 2014

Deze verandering, in persoon en inbestuurlijke organisatie, heeft invloed op de aansturing, vormgeving en het ontwikkelproces van het onderwijs. Dit houdt in dat tijdens het onderzoek zaken in transitie waren of dat er keuzes voorlagen waarover nog niet definitief was besloten.

De omvang van het leerlingenaantal, de staat van het gebouw, het onderscheid tussen het profaan en het joods onderwijs en het feit dat jongens en meisjes apart gegroepeerd zijn, zijn beeldbepalende aspecten voor het basisonderwijs Cheider. In deze hoedanigheid is Cheider de enige in zijn soort in Nederland.

Toezichtontwikkelingen PO

In februari 2014 heeft de inspectie een kwaliteitsonderzoek uitgevoerd. De kwaliteit van het onderwijs op de Joodse Kindergemeenschap Cheider is zwak. Deze conclusie is allereerst gebaseerd op een niet toereikend leerstofaanbod voor het taalonderwijs. Vervolgens behoeft de afstemming op de onderwijsbehoeften van de leerlingen een verbeteringslag evenals het verlenen van de extra zorg aan de leerlingen die dat nodig hebben. Een derde punt is dat de school niet beschikt over aantoonbare gegevens met betrekking tot de veiligheidsbeleving van de leerlingen en het personeel. Ook is er geen veiligheidsbeleid gericht op het voorkomen en afhandelen van incidenten. Tenslotte ontbreekt een cyclisch proces van het evalueren, het verbeteren en het borgen van de kwaliteit. Vooral het aspect kwaliteitszorg is van belang wanneer de resultaten niet goed te beoordelen zijn en dat is het geval op Cheider. Naast verbeterpunten die in het onderwijsproces zijn aangetroffen stelt de inspectie ook vast dat het pedagogisch en didactisch handelen van de leraren voldoende is.

Toezichtontwikkelingen VO

In de contacten met de inspectie in de vorm van bestuursgesprekken en kwaliteitsonderzoek in de afgelopen drie schooljaren zijn de planning en realisatie van de wettelijk voorgeschreven onderwijstijd, de invulling van de wettelijke voorschriften rondom het aanbod burgerschap en sociale integratie, de invulling van de kerndoelen van de basisvorming en een dekkend aanbod voor de examenprogramma's wederkerende onderwerpen van aandacht geweest, zowel voor de inspectie als voor de school en het bestuur. Hierbij speelde met name de vraag wat de status van Cheider was, een school, een cursus of anderszins, een belangrijke rol bij de vraag aan de hand van welk toezichtskader de school zou moeten worden beoordeeld. Op grond van het zeer geringe aantal leerlingen kon/kan bijvoorbeeld geen uitspraak gedaan worden over de resultaten van de school op basis van een landelijke vergelijking. Daarnaast deden de leerlingen van Cheider examen via het staatsexamen. In de jaren hieraan voorafgaand is de school bezocht met het waarderingskader niet-bekostigd onderwijs.

Met de beschikking van 11 juli 2011 heeft de toenmalige minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap het besluit genomen om Voortgezet Onderwijs Cheider met ingang van 1 januari 2012 te beschouwen als uitzonderingsschool in de zin van de Beleidsregel uitzonderingsscholen Voortgezet Onderwijs. Daarmee werd ook vastgelegd dat de examinering nu ook door Cheider verzorgd moet worden en dat de leerlingen deelnemen aan het centraal examen.

Dat betekende dat Cheider de specifieke kennis rondom schoolexamens en de betreffende regelgeving moest uitwerken en implementeren. Cheider heeft hiervoor een periode van drie jaar als invoeringstermijn gekregen, achtereenvolgens moesten eerst de vmbo-t-leerlingen en in de daaropvolgende jaren havo- en vwo-leerlingen aan het centraal examen deelnemen. De toezichtsactiviteiten van de inspectie hebben zich in deze fase met name gericht op de voortgang van de realisatie en invoering van het programma van toetsing en afsluiting voor de examenleerlingen.

Op 4 februari 2014 is ook een kwaliteitsonderzoek uitgevoerd op het voortgezet onderwijs bij Cheider. Op basis van dit onderzoek is een aangepast arrangement zwak toegekend vanwege een risicovol onderwijsproces, onbekende opbrengstindicatoren en een onvoldoende kwaliteitszorg. De school valt onder intensief toezicht. Er is tevens sprake van een tekortkoming in de naleving van wettelijke vereisten, namelijk in de planning en realisatie van de wettelijk voorgeschreven onderwijstijd.

Bestuursgesprek 8 juli 2014 [verslag is nog niet openbaar]

In het bestuursgesprek is besproken welke verbeteringen het bestuur heeft aangebracht op de tekortkomingen die de inspectie in het kwaliteitsonderzoek heeft vastgesteld.

Er zijn verbetermaatregelen getroffen ten aanzien van:

- De overdracht van leerlingen van het basisonderwijs naar het voortgezet onderwijs.
- Het in kaart brengen van de sociaal-emotionele ontwikkeling van leerlingen in het basisonderwijs.
- Voldoen aan de wettelijke vereisten m.b.t. onderwijstijd.

Ten aanzien van de overige aspecten zijn nog geen verbetermaatregelen in gang gezet, dan wel zichtbaar:

- De school heeft nog geen veiligheidsbeleid vastgesteld, waarin het voorkomen en afhandelen van incidenten zijn opgenomen.
- De school geeft aan dat zij gezien de specifieke identiteit niet aan alle kerndoelen kan voldoen en ook niet in alle opzichten kan voorbereiden op de exameneisen. Dit geldt onder meer voor onderdelen van de vakken geschiedenis en biologie. Een gestructureerd overzicht van de dekking van de kerndoelen en examenprogramma's is op dit moment niet voorhanden.
- Een probleem in het kader van begeleiding en zorg is het gegeven dat de vo-afdeling een aantal leerlingen heeft aangenomen met een vmbo-kader of vmbo-basisadvies, terwijl zij niet het onderwijs op dit niveau kunnen aanbieden. De heterogene groepen maken het extra lastig deze leerlingen bij hen passend onderwijs te bieden, en voldoende te ondersteunen.
- Om tot een goed systeem van kwaliteitszorg te komen, zijn nog geen concrete stappen gezet.

Onze referentie

Datum
28 augustus 2014

De inspectie heeft besloten de school (PO en VO) een jaar te geven om haar kwaliteit te verbeteren en zij zal een onderzoek naar de kwaliteitsverbetering plannen in het tweede kwartaal van 2015. De inspectie heeft met de directeur bestuurder afgesproken een toezichtplan op te stellen waarin prestatieafspraken staan voor november 2014.

Financiële positie

Op 28 juli 2014 is het financieel jaarverslag 2013 van Cheider (bestuursnummer 78457) ontvangen. De accountant van Cheider heeft een goedkeurende controleverklaring met datum 25 juli 2014 bij de jaarrekening afgegeven. In de controleverklaring is een paragraaf opgenomen die de onzekerheid omtrent de continuïteit benadrukt.

Evenals Cheider en de accountant van Cheider zijn wij van mening dat de financiële continuïteit binnen afzienbare termijn in het geding is. Cheider staat daarom sinds november 2013 onder aangepast financieel continuïteitstoezicht van de inspectie.

Op 9 juli jl. hebben wij een voortgangsgesprek over de financiële ontwikkelingen binnen Cheider in het kader van het aangepast financieel toezicht gevoerd. Afgesproken is dat wij een kort overzicht ontvangen van de bezuinigingsmaatregelen die zijn besproken. De separate verantwoording voor basisonderwijs, voortgezet onderwijs en joods onderwijs is randvoorwaardelijk voor het financieel toezicht – de intrinsiek oneigenlijke vermenging van profaan en joods onderwijs leidt tot een onzuiver en daarmee onacceptabel inzicht in de financiën van Cheider. Voortgaande onduidelijkheid over de mogelijke aanwending van onderwijsbekostiging voor joods onderwijs zal leiden tot het instellen van een rechtmatigheidsonderzoek.

In aanvulling hierop ontvangen wij van Cheider een kwantificering van de besproken financiële risico's, waaronder de gevolgen van de doordecentralisatie van het buitenonderhoud, de schuld aan het ABP, en alle overige relevante risico's. Deze stukken zijn nog niet ontvangen.

Resumé : De actuele financiële positie is uiterst zorgwekkend. Indien Cheider niet in staat blijkt een substantieel bedrag aan te trekken ter betaling van de diverse crediteuren respectievelijk om passende betalingsregelingen met crediteuren overeen te komen, zal een faillissement onafwendbaar zijn.

Handhaving

Er hebben geen handhavingstrajecten rondom Cheider gespeeld. Er is wel juridisch advies gegeven met betrekking tot een vraag omtrent de onderbijdrage voor o.a. de extra godsdienstlessen. Onze reactie op de vraag over het verplichte karakter van godsdienstonderwijs luidde dat een bijzondere school die richtingsgebonden onderwijs in haar curriculum opneemt, dat doorgaans zal doen als verplicht onderdeel van dat curriculum.

Onze referentie

Datum

28 augustus 2014

De leerlingen zijn dan met andere woorden verplicht aan dat godsdienstonderwijs deel te nemen. Het zonder verlof van de directeur niet deelnemen aan een verplicht onderdeel van het curriculum, houdt dan tevens in dat het schoolbezoek niet geregeld plaatsvindt en dat is volgens de Leerplichtwet 1969 strafbaar. In het geval van een klacht over het door Cheider gevoerde beleid met betrekking tot het godsdienstonderwijs, luidde ons advies de vraagsteller naar de klachtencommissie van Cheider te verwijzen.

TER INFORMATIE

Aan: S

Voortgezet Onderwijs

Van

T +31 6

Datum

01 oktober 2014

Referentie

678372

Bijlagen

Erkenningsbeschikking Cheider
Afwijzing lening Cheider
Inspectierapport Cheider

Kopie voor

Reeds afgesteld met

Aantal pagina's

3

nota

Cheider

Paraaf VO

Datum

Paraaf DGPV

Datum

Doel

U heeft aangegeven een bezoek te willen brengen aan Cheider. Met deze nota informeren we u over deze uitzonderlijke school in Amsterdam.

Toelichting

Cheider nu

- Cheider (Hebreeuws voor 'kamer') is een orthodox-joodse school in Buitenveldert, Amsterdam. Zie ook www.cheider.nl.
- De stichting Cheider Joodse Kindergemeenschap houdt een peuterspeelzaal (max. 15 kinderen), een PO-school en een VO-school in stand. Deze bevinden zich alle drie in hetzelfde pand.
- De (statutaire) doelstelling van de school is: Het verstrekken van Joods en/of ander onderwijs en Joodse vorming en het versterken van de Joodse identiteit op basis van de Joodse traditie (Tora Sjeb' al Pe) aan Joodse kinderen.
- Cheider PO (90 leerlingen).
- Cheider VO (vmbo-t/havo/vwo, 45 leerlingen).
- Vanaf groep 3 krijgen meisjes en jongens gescheiden van elkaar onderwijs. NB. Op basis van de Algemene wet gelijke behandeling is dit toegestaan. [Het eerste lid, onderdeel c, laat onverlet de vrijheid van een instelling van bijzonder onderwijs om bij de toelating en ten aanzien van de deelname aan het onderwijs eisen te stellen, die gelet op het doel van de instelling nodig zijn voor de verwezenlijking van haar grondslag, waarbij deze eisen niet mogen leiden tot onderscheid op grond van het enkele feit van politieke gezindheid, ras, geslacht, nationaliteit, hetero- of homoseksuele gerichtheid of burgerlijke staat. Onderscheid op grond van geslacht is alleen toegestaan, indien de eigen aard van de instelling dit eist en voor leerlingen van beide geslachten gelijkwaardige voorzieningen aanwezig zijn.]
- Cheider kenmerkt zich door een kleinschalige, hechte oudergemeenschap die vanuit een gezamenlijke visie op opvoeding en onderwijs bewust voor deze

school kiest. Leerlingen van ver buiten Amsterdam bezoeken deze school. De leerlingen zijn veelal meertalig (en spreken thuis Ivriet).

Datum

01 oktober 2014

- NB. Ook bij de zogenaamde 'profane' vakken wordt rekening gehouden met het Joodse karakter van de school. Dit betekent dat geen lesmateriaal, illustraties of beeldmateriaal worden aangeboden die als aanstootgevend worden ervaren.

Het bestuur van Cheider bestaat uit

- Prof mr. H. Loonstein (voorzitter),
- Opperrabijn J.S. Jacobs (vice-voorzitter, identiteit, PR, fondsenwerving;
- Drs. Ing. J.C. Schächter (penningmeester);
- Mw. N. Elburg (onderwijszaken)
- Dhr. G. Mandel (personeelszaken)
- Dhr. D.S. Elburg (beheer, communicatie, beveiliging).

PM Nu ook bestuurslid/algemeen directeur sinds 1 dec 2013.

Inspectie

- Sinds 28 mei jl. staat Cheider onder aangepast toezicht. De school is zwak.
- De inspectie stelt dat op vier punten de kwaliteit van het onderwijs tekortschiet:
  - Het leerstofaanbod voor het taalonderwijs is niet toereikend. De school heeft leermiddelen en materialen in gebruik, maar deze zijn niet dekkend voor alle domeinen. Het taalbeleid is niet op orde, terwijl nu juist een substantieel deel van de leerlingen bij binnenkomst niet aanspreekbaar is in het Nederlands.
  - De afstemming op de onderwijsbehoeften van de leerlingen heeft een verbeteringslag evenals het verlenen van extra zorg aan de leerlingen die dat nodig hebben.
  - De school beschikt niet over gegevens van de veiligheidsbeleving van de leerlingen en het personeel en er is geen veiligheidsbeleid gericht op het voorkomen en afhandelen van incidenten.
  - Er ontbreekt een cyclisch proces van het evalueren, het verbeteren en het borgen van de kwaliteit.
- De burgerschapvisie van de school luidt: Het streven is dat het kind gevormd wordt tot een volwaardig lid van de Joodse gemeenschap in Nederland dat een waardevolle bijdrage zal leveren binnen de maatschappij, met volledige overgave aan de waarden van Toire en Jiras Sjomajiem. De school geeft aan daar met onderwijsactiviteiten uitwerking aan te geven en daarbij tevens specifieke accenten te zetten vanuit de levensbeschouwelijke achtergrond van de school. Dit aanbod wordt niet gerealiseerd vanuit de wettelijke eisen.
- De eindopbrengsten van de school zijn moeilijk te beoordelen vanwege in- en uitstroom (van en naar het buitenland). Het oordeel op de tussentijdse opbrengsten is onvoldoende.

Geschiedenis

- Cheider is een afsplitsing van Maimonides.
- Vanaf 1979 is Cheider als 'cursus' verbonden aan een andere school. Het voorziene leerlingaantal was te laag voor de stichting van een nieuwe school, vandaar dat Cheider begonnen is als cursus mavo.
- In 1987 besluit staatssecretaris Ginjaar-Maas om een beschikking af te geven die het mogelijk maakt om mavo/havo/vwo-onderwijs te verzorgen.

- In de tweede helft van de jaren negentig splitst Cheider af van de andere school en gaat zelfstandig verder.
- Cheider fungeert vanaf dat moment als een zelfstandige school (zonder juridische grondslag, de school is niet gesticht) en ontvangt (opgehoogde) bekostiging.
- Eind 2008 verzenden staatssecretarissen Dijksma en Van Bijsterveldt een voornemen tot beëindiging van de bekostiging van Cheider VO (Cheider PO zit met het leerlingaantal boven de opheffingsnorm).
- Dit besluit werd niet definitief genomen.
- In augustus 2009 vindt een eerste gesprek plaats tussen Dijksma en Van Bijsterveldt en de heren Fransen en Deetman, als leden van de raad van advies van Cheider.
- Op basis van gesprekken als deze (waarin de 'ereschuld' van NL jegens de Joodse gemeenschap naar voren werd gebracht) en een gebrek aan politiek draagvlak om de bekostiging te beëindigen, is de positie van Cheider als uitzonderingsschool per 1 januari 2012 geformaliseerd. Bijgaand vindt u de erkenningsbeschikking.
- Eind 2013 meldt Cheider zich bij OCW met financiële problemen. U heeft het verzoek om aanvullende bekostiging dan wel een lening dan wel een rekening-courantfaciliteit bij de Schatkist afgewezen (zie bijlage).

Datum

01 oktober 2014

Juridisch en financieel

Sinds 1 januari 2012 heeft Cheider VO de formele status van school gekregen en is de school als uitzonderingsschool VO aangewezen. Dat betekent dat de school – ondanks dat het een leerlingaantal heeft dat zich structureel ver onder de opheffingsnorm bevindt – mag blijven voortbestaan en extra bekostiging krijgt.

Er is een Beleidsregel uitzonderingsscholen VO waarin wordt geregeld dat scholen met een leerlingaantal dat structureel onder de opheffingsnorm zit worden ontheven van toepassing van de opheffingsnorm en extra bekostiging krijgen om te kunnen blijven voortbestaan.

Nederland telt zes uitzonderingsscholen, die in twee categorieën uiteenvallen:

1. Scholen die door hun geografische ligging uitzonderlijk zijn: dan gaat het om een school op Vlieland, een school op Terschelling, een school op Ameland en een school op Schiermonnikoog.
2. Scholen die met hun onderwijs een nationaal belang van economische of cultuurhistorische aard dienen: Maimonides en Cheider.

In het Formatiebesluit VO is de extra bekostiging voor deze scholen geregeld in zogenaamde staffels. Voor Maimonides en Cheider geldt dat de hoogte van de bekostiging historisch is bepaald. Maimonides krijgt jaarlijks ?? fte extra voor het verzorgen van onderwijs aan XXX leerlingen. Cheider VO krijgt jaarlijks 4,2 fte extra voor het verzorgen van onderwijs aan 45 leerlingen. PM totaalbedrag aan bekostiging en deel uitzonderingsbekostiging.

H...

Van:
Verzonden: vrijdag 9 september 2016 16:24
Aan:
Onderwerp: EDOC-#678372-v1-Nota_ter_info_over_Cheider.docx
Bijlagen: EDOC-#678372-v1-Nota_ter_info_over_Cheider.docx

Heb nog even gezocht en er is bestaat volgens mij geen nota over die zedenkwestie bij Cheider. Vond nog wel een nota van mijn hand uit 2014 waarin staat dat inspectie al wel tekortkomingen in veiligheidsbeleid signaleerde, zie bijgevoegd.

Van:
Verzonden: maandag 5 februari 2018 11:40
Aan:
Onderwerp: FW: Amsterdamse school het Cheider
Bijlagen: 170210 Factsheet Cheider.docx

WOB verzoek mail #4

10/02/2017

Van:
Verzonden: vrijdag 10 februari 2017 15:07
Aan:
CC:

Onderwerp: RE: Amsterdamse school het Cheider

Beste ,

Hierbij een korte factsheet.

De inspectieleiding kan e.e.a. mondeling toelichten in het artikel 15 RIO overleg met de bewindslieden.

Met vriendelijke groet,

Van:
Verzonden: donderdag 9 februari 2017 16:12
Aan:
CC:
Onderwerp: Amsterdamse school het Cheider

Beste ,

Deze dagen staan de kranten (ook NRC) vol over de komende rechtszaak nav vermoedens van misbruik met leerlingen op de Amsterdamse school het Cheider.

Wellicht komen daar (Kamer)vragen over, worden BWL bevraagd of staat het onderwerp op een nadere manier in de belangstelling.

Kun je een factsheet (laten) maken met de belangrijkste punten in deze zaak en daarbij ook de rol/acties van de IvhO benoemen.

Alvast dank en voor vragen weet je me te vinden.

Met vriendelijke groet,

Hoofd Veiligheid, Integriteit en Crisismangement
Ministerie OCW
Telefoon: 06-

Factsheet Cheider

Er is in de media (o.a. NRC) veel aandacht voor de komende rechtszaak naar aanleiding van vermoedens van misbruik van leerlingen op de Amsterdamse school Cheider.

Vanuit de rol van de vertrouwensinspecteur is in dit verband de volgende informatie relevant. Het gaat om informatie die in de woordvoering de afgelopen periode is gedeeld met de media, met name met Telegraaf en NRC.

- Als een schoolbestuur het vermoeden heeft dat een leraar een zedenmisdrijf heeft gepleegd tegen een minderjarige leerling, dan moet het overleggen met de vertrouwensinspecteur. Blijkt het een redelijk vermoeden te zijn, dan is het bestuur verplicht om aangifte te doen. De vertrouwensinspecteur doet zelf nooit aangifte van een geval van seksueel misdrijf (art. 6 lid 3 WOT), vanwege zijn/haar geheimhoudingsplicht en verschoningsrecht.
- In de onderhavige zaak heeft bovenbedoeld overleg tussen het schoolbestuur en de vertrouwensinspecteur plaatsgevonden en heeft het bestuur aangifte gedaan.
- De inspectie heeft hier in de pers verder geen mededelingen over gedaan, ook niet over eventuele eerdere meldingen over de betrokken school bij de vertrouwensinspecteur.

Wat het toezicht op Cheider betreft:

Primair onderwijs

- In 2010 is er op de school een 'vierjaarlijks onderzoek' uitgevoerd. Dit is een onderzoek in het kader van de opdracht aan de inspectie om iedere school minstens eenmaal in de vier jaar te bezoeken; het gaat hier om een beperkter onderzoek dan het kwaliteitsonderzoek dat de inspectie doet als zij risico's ziet. Bij het onderzoek in 2010 zijn veiligheidsbeleid en schoolklimaat niet onderzocht.
- In de daarop volgende jaren (tot 2014) gaf de jaarlijkse risicoanalyse op basis van opbrengsten, signalen en financiën geen aanleiding om een kwaliteitsonderzoek op de school uit te voeren.
- In 2014 gaf de risicoanalyse aan dat er mogelijk risico's bestonden vanwege moeilijk vast te stellen resultaten van de school. In het kwaliteitsonderzoek dat daarop plaatsvond, is het schoolklimaat meegenomen. Het schoolklimaat werd als 'onvoldoende' beoordeeld.
- Het toezicht is vervolgens geïntensiveerd, er hebben voortgangsgesprekken plaatsgevonden en een tussentijds kwaliteitsonderzoek. Het Onderzoek naar kwaliteitsverbetering is uitgevoerd in juni 2016. Daarna is het basisarrangement toegekend.

Voortgezet onderwijs

- Cheider (afdelingen vmbo-tl, havo en vwo) heeft najaar 2016 het basisarrangement-kwaliteit toegekend gekregen. Eerder was sprake van een aangepast arrangement. De tijdens het onderzoek geconstateerde tekortkomingen ten aanzien van enkele wettelijke voorschriften zijn opgeheven in fase dat het rapport in de conceptfase verkeerde.

Vanaf begin 2015 is er sprake van aangepast financieel toezicht.

De inspectieleiding kan een nadere mondelinge toelichting geven in het artikel 15 RIO overleg met de bewindslieden.

Van:
Verzonden: maandag 5 februari 2018 11:44
Aan:
Onderwerp: FW: Cheidar

WOB verzoek #6

14/12/2017

Van:
Verzonden: donderdag 14 december 2017 15:33
Aan:
Onderwerp: FW: Cheidar

Hoi I

Zijn er van uit BOA/VIC nog signalen geweest over Cheidar?

Mij staat alleen bij de beveiliging, en vooral dat dat geen zaak van OCW was.

Daarnaast: die leerkracht die door Israël is uitgeleverd v

Groet,

Van:
Verzonden: donderdag 14 december 2017 14:56
Aan:
CC:
Onderwerp: FW: Cheidar

Dag allemaal,

Ik weet niet helemaal zeker of ik bij jullie moet zijn, hoor graag of dat anders moet.

Zie onderstaande mail/verzoek aan MBVOM. Kunnen jullie hier op korte termijn een inhoudelijk onderbouwd advies op geven? Liefst begin volgende week zodat we het voor het kerstreces kunnen voorleggen (samen met COM-advies). Is dat haalbaar?

Alvast bedankt!

Groeten,

Optredens en werkbezoeken minister Slob
Directie Communicatie – IPC 5600
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
 Rijnstraat 50, Postbus 16375, 2500 BJ Den Haag
 06 - : b.g.g. graag sms)
 minocw.nl
 Afwezig op vrijdag

Bewindspersoon uitnodigen? Ga naar: <http://www.rijksoverheid.nl/ministeries/ocw/contact-met-ocw/bewindspersonen-uitnodigen>

Van:

Verzonden: donderdag 14 december 2017 13:56

Aan: Dienstpostbus COM-Protocol;

Onderwerp: Cheidar

Dag allen,

Ik heb een verzoek gekregen van opperrabijn Jacobs voor een bezoek van Arie aan het Cheidar (joods orthodoxe school) of een gesprek. Men wil ook een gesprek over de bekostiging van de school en de financiële positie. Kunnen jullie bij beleid wat info opvragen (of mij de gegevens sturen van wie me meer kan vertellen).

Groet,

..

Van:
Verzonden: maandag 5 februari 2018 11:44
Aan:
Onderwerp: FW: Cheidar
Bijlagen: EDOC-#1296643-v3-Achtergrondinformatie_Cheider.DOCX

WOB verzoek #7

18/12/2017

Van:
Verzonden: maandag 18 december 2017 9:01
Aan:
CC:
Onderwerp: RE: Cheidar

Hoi,

Ter informatie de nota die nu naar MBVOM gaat over mogelijk bezoek aan Cheider.

Groet,

Van:
Verzonden: donderdag 14 december 2017 16:01
Aan:
CC:
Onderwerp: RE: Cheidar

Dag Harmjan,

De school is dit jaar behoorlijk in opspraak gekomen vanwege een ernstige zedenzaak. Zie ook:

<https://www.nrc.nl/nieuws/2017/02/08/school-maakt-ouders-boos-en-bang-6608152-a1545154>

Zie bijvoorbeeld over beveiliging van de school:

<https://www.parool.nl/amsterdam/fors-stalen-hek-rond-joodse-school-cheider~a4391583/>

Wellicht belangrijkste opmerking is dat OCW verantwoordelijk is voor de onderwijsspecifieke bekostiging van scholen. In die bekostiging zit – voor alle scholen – ook een deel voor (sociale) veiligheid. Kosten voor de fysieke beveiliging zijn aan de school en de gemeente.

Met vriendelijke groet,

BOA/Veiligheid.

Van:

Verzonden: donderdag 14 december 2017 14:56

Aan:

CC:

Onderwerp: Fw: Cheidar

Dag allemaal,

Ik weet niet helemaal zeker of ik bij jullie moet zijn, hoor graag of dat anders moet.

Zie onderstaande mail/verzoek aan MBVOM. Kunnen jullie hier op korte termijn een inhoudelijk onderbouwd advies op geven? Liefst begin volgende week zodat we het voor het kerstreces kunnen voorleggen (samen met COM-advies). Is dat haalbaar?

Alvast bedankt!

Groeten,

Optredens en werkbezoeken minister Slob

Directie Communicatie – IPC 5600

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Rijnstraat 50, Postbus 16375, 2500 BJ Den Haag

06 - (b.g.g. graag sms)

1@minocw.nl

Afwezig op vrijdag

Bewindspersoon uitnodigen? Ga naar: <http://www.rijksoverheid.nl/ministeries/ocw/contact-met-ocw/bewindspersonen-uitnodigen>

Van:

Verzonden: donderdag 14 december 2017 13:56

Aan: Dienstpostbus COM-Protocol;

Onderwerp: Cheidar

Dag allen,

Ik heb een verzoek gekregen van opperrabijn Jacobs voor een bezoek van Arie aan het Cheidar (joods orthodoxe school) of een gesprek. Men wil ook een gesprek over de bekostiging van de school en de financiële positie. Kunnen jullie bij beleid wat info opvragen (of mij de gegevens sturen van wie me meer kan vertellen).

Groet,

Van: .....
Verzonden: vrijdag 5 juli 2013 11:27
Aan: .....
Onderwerp: Cheider

Hoi,

Gisteren belde de ..... over Cheider. De ..... aldaar speelt met de gedachte Cheider hulp te bieden. Het zou het aanbod zijn om te helpen bij kwaliteitsverbetering en bij het versterken van de sociale veiligheid. Wat kwaliteit

Aangegeven:

- Dat Cheider geen rechtstreeks contact heeft gezocht met OCW
- De onderwijskwaliteit voor zover bekend voldoende is (basisarrangement) en dat de kwaliteit moeilijk is vast te stellen omdat grotendeels sprake is van individueel onderwijs.
- Bij OCW geen signalen bekend zijn over de sociale veiligheid, wellicht wel bij de inspectie.
- De financiële problemen ontstaan zijn bij de joodse vakken, in feite particulier onderwijs.

Conclusie van het gesprek was dat hij terug ging naar zijn opdrachtgever met de vraag of hulp bieden een goed idee is.

Groeten,

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
Directie voortgezet onderwijs
Postadres | IPC 2650 | Postbus 16375 | 2500 BJ Den Haag
Bezoekadres | Hofsteden | Rijnstraat 50 | Den Haag | Kamer
T 070 412
M 06 !

Van:
Verzonden: dinsdag 19 juli 2011 10:34
Aan:
Onderwerp: FW: vraagje rapport Cheider
Bijlagen: Nota Cheider.doc; Cheider concept rapport KO niet bekostigd kader.doc; Cheider concept rapport KO regulier kader.doc

Zie onderstaand mailtje van .

Van:
Verzonden: dinsdag 19 juli 2011 10:21
Aan:
CC:
Onderwerp: RE: vraagje rapport Cheider

Dag

Excuses voor de late reactie,
 Het concept-rapport is begin juli aan Cheider toegestuurd, met het verzoek om uiterlijk 15 augustus te reageren. Ervan uitgaande dat Cheider reageert en pas rond 15 augustus (de reactie is nu nog niet binnen) kan het even duren voordat het rapport definitief wordt (1 a 2 weken - afhankelijk van de inhoud van de reactie, het kan nodig zijn dan opnieuw met de directie / het bestuur in gesprek te gaan over de reactie, al dan niet telefonisch, om tot overeenstemming te komen). Na definitieve vaststelling duurt het nog 4 weken voordat het rapport openbaar gemaakt wordt op onze website. Dit zal dus zeker niet voor half september zijn, maar ik vermoed eerder eind september. Ik kan jullie wel een seintje geven als het definitief vastgesteld is, 4 weken daarna is het rapport dan openbaar. Bijgaand vind je overigens - conform je verzoek - de nota en de twee versies van de rapporten digitaal.

Groet,

Van:
Verzonden: maandag 11 juli 2011 11:44
Aan:
CC:
Onderwerp: vraagje rapport Cheider
Urgentie: Hoog

Hallo

Ik probeerde je net te bellen, maar dat lukte niet. Dus vandaar even via de mail.
 Zoals je wellicht weet is de EO bezig met iets over Cheider. In dat kader moeten wij onze voorlichting op orde hebben. De persoon die dat doet is/gaat met vakantie en haar vervangers moeten we goed informeren voordat er iets fout gaat.

Vandaar mijn vraag over het rapport van Cheider. Wij hebben dat ongeveer 1,5 week geleden van jullie ontvangen en er stond in dat de procedure voor vaststelling met het bevoegd gezag nog niet is afgerond. Daarna wordt het openbaar.

Heb jij enige indicatie wanneer dat zou kunnen zijn? Het gaat dan over het rapport Kwaliteitsonderzoek beoordeeld of niet bekostigd onderwijs.

Ik zou het ook erg prettig vinden als ik de nota van 28 juni H3092260 en de 2 bijlagen digitaal zou kunnen krijgen. Zou dat lukken?

Graag hoor ik zsm van je.
 Groet van

Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

(19)

<CONCEPT>RAPPORT VAN BEVINDINGEN

KWALITEITSONDERZOEK

Stichting Joodse Kindergemeenschap Cheider

Voortgezet Onderwijs vmbo tl, havo en vwo

**(beoordeeld conform toezichtskader
niet bekostigd onderwijs)**

Plaats: Amsterdam, Buitenveldert

BRIN-nummer: 23GF

Arrangementsnummer:

Onderzoek uitgevoerd op: 31 mei 2011

Conceptrapport verzonden op: **<vermeld datum>**

Rapport vastgesteld te **<noem plaatsnaam kantoor>** op: **<vermeld datum>**

Reproductie van het rapport zonder toestemming van de inspectie of de school/instelling vindt niet plaats anders dan in zijn volledige vorm.

INHOUDSOPGAVE

1 INLEIDING

2 OORDELEN

3 CONCLUSIE

BIJLAGE

1 INLEIDING

Dit rapport van de Inspectie van het Onderwijs bevat de uitkomsten van het onderzoek naar de kwaliteit van het onderwijs op Stichting Joodse Kindergemeenschap Cheider, afdeling voortgezet onderwijs te Amsterdam. Het onderzoek waarover de inspectie rapporteert, vond plaats op 31 mei 2011.

De inspectie beoordeelt de kwaliteit van het onderwijs door onderzoek te doen naar de aspecten van kwaliteit die zijn vastgelegd in de Wet op het Onderwijstoezicht (WOT). In het Toezichtkader niet bekostigd voortgezet onderwijs 2008 is uitgewerkt om welke aspecten dit bij een school gaat en op welke wijze het onderzoek door de inspectie vorm en inhoud krijgt. Het toezichtkader niet bekostigd voortgezet onderwijs 2008 bevat de voor het voortgezet onderwijs vastgestelde minimumnormen, maar gaat daar niet bovenuit.

De inspectie beoordeelt de kwaliteit van het onderwijs met behulp van een beperkte set onderzoeksvragen die ruimte laat voor de wijze waarop de school het onderwijs inricht en tegelijkertijd leidt tot een oordeel over de kwaliteit van het onderwijs. De onderzoeksvragen sluiten nauw aan bij de kwaliteitsaspecten uit de Wet op het onderwijstoezicht (WOT), maar zijn tegelijkertijd zo geformuleerd dat ze niet ingrijpen in de vrijheid van de scholen om zelf de wijze van aanbieden, organisatie en inrichting van het onderwijs te bepalen. Daarnaast geven de onderzoeksvragen antwoord op de vraag of de school met de wijze waarop zij haar onderwijs inricht voldoende tegemoet komt aan de criteria die de Leerplichtwet 1969 stelt aan een niet uit de openbare kas bekostigde school waar onderwijs wordt gegeven aan leerlingen in de leeftijdsgroep van het voortgezet onderwijs. De beoordeling van de kwaliteitsaspecten vindt derhalve plaats met behulp van onderzoeksvragen die op de eisen die volgens de WOT en Wet op het voortgezet onderwijs (WVO) van toepassing zijn alsmede op de eisen van 'overeenkomstige inrichting' die volgens de Leerplichtwet 1969 van toepassing zijn.

Kwaliteitstoezicht en nalevingstoezicht gaan dan ook 'hand in hand', zodat de inspectie naar aanleiding van het kwaliteitsonderzoek tevens kan vaststellen of Stichting Joodse Kindergemeenschap Cheider, afdeling voortgezet onderwijs nog steeds voldoet aan de criteria uit de leerplichtwet.

Het verschil tussen nalevingstoezicht en kwaliteitstoezicht treedt aan het licht als de inspectie heeft vastgesteld dat een school niet voldoet aan de norm. Als dat een norm is die niet samenvalt met een specifiek wettelijk voorschrift dan is er uitsluitend sprake van kwaliteitstoezicht; is dat echter een norm die wel daarmee samenvalt dan is er tevens sprake van nalevingstoezicht.

De onderzoeksvragen die de inspectie hanteert zijn als volgt geformuleerd:

1. Bereidt het leerstofaanbod de leerlingen voor op het vervolgonderwijs?
2. Krijgen de leerlingen voldoende tijd om zich het leerstofaanbod eigen te maken?
- 3/4 Leidt het pedagogisch handelen van de leraren/het schoolklimaat tot een leeromgeving die volgens maatschappelijk breed gedragen uitgangspunten veilig en motiverend is?
5. Ondersteunt het didactisch handelen van de leraren het leren van de leerlingen?
6. Wordt de voortgang in de ontwikkeling van leerlingen gevolgd?

7. Krijgen leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften passende zorg en begeleiding?
8. Liggen de resultaten van de leerlingen ten minste op het niveau dat mag worden verwacht?
9. Zorgt de school voor het behoud of verbetering van de kwaliteit van haar onderwijs?

Om antwoord te kunnen geven op deze onderzoeksvragen is voor het merendeel van de kwaliteitsaspecten een subvraag of een aantal subvragen geformuleerd. Het overzicht van de onderzoeksvragen en de onderliggende subvragen, alsmede het antwoord van de inspectie daarop vindt u in de bijlage bij dit verslag.

1.1 Opbouw van dit rapport

Paragraaf 2 bevat de oordelen van de inspectie ten aanzien van deze onderzoeksvragen, alsmede de onderbouwing daarvan. In paragraaf 3 trekt de inspectie haar conclusies op basis van de bevindingen uit deze paragraaf. Bijlage 1 brengt de uitkomsten van het onderzoek bij Cheider, voortgezet onderwijs inzichtelijk in beeld.

Onderzoeksmethode

Deze rapportage is gebaseerd op:

- Onderzoek en analyse van documenten en gegevens over de school die bij de inspectie aanwezig zijn.
- Schoolbezoek, waarbij:
  - schooldocumenten en handelingsplannen zijn bestudeerd;
  - in de groepen de onderwijspraktijk is geobserveerd door het bijwonen van onderwijsactiviteiten;
  - gesprekken met de directie, bestuursgedelegeerde, docenten en leerlingen zijn gevoerd.

2

OORDELEN

In dit hoofdstuk van deze rapportage van Cheider voortgezet onderwijs geeft de inspectie op alle onderzoeksvragen na de beschrijving van de uitgangssituatie een concluderend antwoord, gevolgd door een korte toelichting op de te onderscheiden aspecten.

Uitgangssituatie

Stichting Joodse Kindergemeenschap Cheider stelt zich ten doel een omgeving te creëren waarin Joodse kinderen vanuit de uitgangspunten op basis van haar identiteit en overtuiging onderwijs kunnen volgen. Daarmee heeft het klimaat op de school een bijzonder karakter. Dit heeft zijn uitwerking op onder meer de inrichting en organisatie van het onderwijs. Zo worden bijvoorbeeld de lesmethoden voor gebruik voorgelegd aan de directeur joods onderwijs. Er is een strikte scheiding tussen de jongensafdeling en de meisjesafdeling.

Naast het onderwijs in de reguliere vakken van het voortgezet onderwijs volgen de leerlingen joodse vakken. Iedere dag wordt begonnen met het ochtendgebed, waarna het onderwijsprogramma start met een afwisseling van reguliere en joodse vakken. Dit betekent dat de schooldag voor de leerlingen ruimschoots langer is dan wat in het regulier voortgezet onderwijs conform de wet voortgezet onderwijs gebruikelijk is.

De school heeft een gering aantal leerlingen. Ten tijde van dit onderzoek volgden daadwerkelijk 36 leerlingen het onderwijs. Drie leerlingen hadden inmiddels door vertrek naar het buitenland de school verlaten en voor twee leerlingen waren er bijzondere omstandigheden waardoor zij niet het onderwijs volgden. Voor de jongensafdeling geldt dat een deel van de leerlingen na het tweede leerjaar de school verlaat voor een vervolg aan een Talmoedschool in het buitenland. Veelal is dit bij de start van het voortgezet onderwijs al bekend. Er is geen uitzicht op een substantiële groei of daling van het leerlingenaantal in de komende jaren en zal het leerlingenaantal jaarlijks blijven fluctueren op grond van komst of vertrek van gezinnen.

Het geringe leerlingenaantal leidt binnen de aparte jongens- en meisjesafdeling tot kleine groepen en in de hogere leerjaren tot combinatiegroepen van afdelingen en/of leerjaren. De docenten hebben veelal een deelbetrekking, waarbij er een mix is van docenten die op een andere school of elders ook een betrekking hebben en van docenten die uitsluitend op het Cheider werken. Het merendeel van de leerlingen is in het buitenland geboren. De thuissituatie is veelal dat er één buitenlandse ouder is en dat de taalomgeving ook een niet-Nederlandse is.

De school is de enige in zijn soort in Nederland en is gevestigd in Amsterdam-Buitenveldert waar een groot deel van de Joodse gemeenschap woont. Enkele leerlingen komen van een grotere afstand van de school. In het gebouw is tevens het primair onderwijs en een peuterspeelzaal gevestigd vallend onder dezelfde stichting.

Het geringe leerlingenaantal, het feit dat het merendeel van de medewerkers parttimer is, het zware rooster voor de leerlingen, de voorschriften vanuit de Joodse wet- en regelgeving, de Joodse kalender en vieringen zijn in de uitgangssituatie als omstandigheden te benoemen die een vergelijking met een reguliere situatie niet rechtvaardigen.

Toezichtshistorie

In het rapport van 4 juni 2009 heeft de inspectie van het onderwijs aan Cheider een aangepast arrangement toegekend. Aspecten in het onderwijsproces waren

als onvoldoende beoordeeld, er was geen schoolplan en de kwaliteitszorg was nog niet van de grond gekomen. In de tussenliggende periode heeft de inspectie zich op de hoogte gehouden, aan de hand van door de school ingestuurde documenten, van de verbeteractiviteiten van de school, met name waar het ging om het tot stand komen van het schoolplan, de verantwoording van het aanbod rondom burgerschap en sociale cohesie en de implementatie van een leerlingvolgsysteem.

2.1 Het leerstofaanbod bereidt de leerlingen voldoende voor op het vervolgonderwijs.

Toelichting:

Op grond van beschikbare toetsresultaten en gesprekken met docenten en leerlingen heeft de inspectie tijdens dit onderzoek niet kunnen aantonen dat de leerlingen niet presteren op het niveau dat verwacht mag worden. In principe sluiten de leerlingen hun schoolloopbaan af door middel van het staatsexamen voor vmbo, havo of vwo. Het leerstofaanbod omvat de kerndoelen voor de onderbouw en bereidt voor op de te onderscheiden examenmogelijkheden. Kanttekening hierbij is dat de school met betrekking tot onderdelen van de kerndoelen en het onderwijsaanbod uitzonderingen maakt. Uitzondering op doelen die betrekking hebben op seksuele vorming, de evolutieleer, onderdelen van het vak muziek en het onderwijs betreffende de inhoud van andere religies. In een brief van het bevoegd gezag aan de inspectie van 3 februari 2009 is hierover nadere uitleg gegeven.

2.2 De leerlingen krijgen voldoende tijd om zich het leerstofaanbod eigen te maken.

Toelichting:

Op grond van het feit dat de leerlingen worden opgeleid voor het afleggen van het staatsexamen en dit ook wordt gerealiseerd, concludeert de inspectie dat de leerlingen voldoende tijd krijgen om die inzichten te verwerven die noodzakelijk zijn om op een bij hen passend niveau in het voortgezet onderwijs te functioneren.

2.3/2.4 Het pedagogisch handelen van de leraren/het schoolklimaat leidt tot een veilige en motiverende schoolomgeving.

Toelichting:.

Het schoolklimaat kenmerkt zich door zijn eigenheid, maar kan worden benoemd als veilig en respectvol.

Het beleid en de uitvoering van het aanbod in het kader van actief burgerschap en sociale cohesie is geformuleerd in de notitie Cheider en burgerschap schooljaar 2010-2011/5771. Uit eerdere gesprekken en tijdens dit onderzoek heeft de inspectie geen signalen dat er sprake is van anti-integratieve gevoelens of activiteiten jegens de Nederlandse samenleving.

2.5 Het didactisch handelen van de leraren ondersteunt het leren van de leerlingen voldoende.

Toelichting:

Het onderwijs vindt plaats in kleine groepen, zelfs gaat het soms om één of twee leerlingen. Veelal is er in de hogere leerjaren een groeperingsvorm met een combinatie van leerlingen vanuit verschillende afdelingen of leerjaren, waarbij de groepen maximaal uit acht leerlingen bestaan. Dat vergt veel van de

voorbereiding en organisatie van het onderwijsproces van de kant van de docenten. Invulling geven aan differentiatie, waarbij recht wordt gedaan aan de mogelijkheden en onderwijsbehoeften van de leerlingen is daarbij de belangrijkste uitdaging. Ondanks het feit dat de inspectie verschillen tussen docenten heeft geconstateerd, kan naar het oordeel van de inspectie meer invulling gegeven worden aan individueel maatwerk. De effectiviteit van de lessen zal daarmee worden vergroot. Voorwaarde daarvoor is een functioneel leerlingvolgsysteem waarbij vorderingen en resultaten van leerlingen in kaart zijn gebracht en de analyse daarvan gevolgen heeft voor het individuele onderwijsaanbod in tempo, aanpak en inhoud. De interactie tussen docent en leerling en tussen leerlingen onderling, de actieve en zelfstandige rol van de leerlingen, het geven van feedback aan de leerlingen zijn elementen van het didactisch handelen waarover een meer eenduidige benaderingswijze kan worden vastgelegd.

2.6 De voortgang in de ontwikkeling van leerlingen wordt voldoende gevolgd.

Toelichting:

De docenten werken met methode afhankelijke toetsen en voor enkele vakken, met name de talen, met toetsen van het Cito met een landelijke normering. Er is een systeem van het volgen van vorderingen en resultaten opgezet en op grond van het gestarte implementatietraject van het leerlingvolgsysteem is dit aspect als voldoende beoordeeld.

Weliswaar is er geen expliciet geformuleerd taalbeleid en zijn er wel leerlingen met taalachterstanden, toch heeft de inspectie hier geen negatief oordeel uitgesproken. De school biedt aan individuele leerlingen extra taalaanbod en slaagt erin taalachterstanden te remediëren.

2.7 Leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften krijgen voldoende passende zorg en begeleiding.

Toelichting:

De zorg is goed georganiseerd. Voor enkele leerlingen is specifieke hulp georganiseerd en de contacten met tweede- en derde-lijnsfunctionarissen zijn vastgelegd. Voor de lgf-leerlingen zijn begeleidings- en handelingsplannen aanwezig.

2.8 De resultaten van de leerlingen liggen ten minste op het niveau dat mag worden verwacht.

Toelichting:

Op grond van het geringe leerlingenaantal en het niet beschikbaar zijn van gegevens met betrekking tot de vier opbrengstindicatoren die in de reguliere situatie door de inspectie worden gehanteerd ter beoordeling van de opbrengsten, beoordeelt de inspectie de opbrengsten niet.

De leerlingen van Cheider doen staatsexamens. De resultaten worden jaarlijks gepubliceerd in de schoolgids. Het gaat daarbij soms om één of twee leerlingen per afdeling.

2.9 De school zorgt voor het behoud of verbetering van de kwaliteit van haar onderwijs.

Toelichting:

Het bevoegd gezag heeft in zijn schoolplan beleid ter verbetering van het onderwijs geformuleerd. Het gaat hierbij veelal om algemeen omschreven doelen. Een nadere uitwerking op concreet niveau zal bijdragen aan versnelling van de implementatie. Er is een start gemaakt met de beoordeling van de kwaliteit van het onderwijsproces. De inspectie heeft alleen de reguliere lessen beoordeeld en niet het onderwijs in de joodse vakken. De directie onderkent dat er in pedagogische en didactische benadering een verschil is in de dagelijkse onderwijspraktijk tussen de reguliere vakken en de joodse vakken. Dit is onderwerp van gesprek over de vormgeving van het onderwijs en de kwaliteitseisen die aan docenten mogen worden gesteld.

Aansluitend op de eigen analyse en bevindingen van de school is de inspectie van mening dat belangrijke vernieuwingen en verbeteringen kunnen worden bewerkstelligd door een meer eisende en taakgerichte werksfeer op de school te scheppen. Dat betekent vooral een aanbod dat de leerlingen meer activeert en uitdaagt. Tevens een aanbod gebaseerd op een analyse van de vorderingen en resultaten van leerlingen gemeten aan het vereiste niveau voor een vmbo tl-, een havo- of een vwo-leerling. De ambitie tot professionalisering en versterking van de competenties van docenten past in deze lijn.

Als aandachtspunt noemt de inspectie ook de borging van de procedures en werkwijzen. De praktische problemen vragen naast een strategische visie van de school ook een grote mate van inzicht in het functioneren van de school.

3 CONCLUSIES

De Inspectie van het Onderwijs is van oordeel dat de kwaliteit van het onderwijs op Stichting Joodse Kindergemeenschap Cheider, afdeling voortgezet onderwijs voldoet aan de voor het voortgezet onderwijs vastgestelde minimumnormen. Het antwoord op alle onderzoeksvragen is, naast enkele kanttekeningen, positief.

Met betrekking tot de nalevingsaspecten oordeelt de inspectie: de school leeft de onderzochte wet- en regelgeving met betrekking tot onderwijstijd en aanbod van de kerndoelen niet na. Bij het vorige onderzoek (definitief rapport 4 juni 2009) is deze tekortkoming met betrekking tot de onderwijstijd niet geconstateerd, omdat toen uitsluitend gekeken is naar de lessentabel en niet naar de duur van de lessen.

De Inspectie van het Onderwijs kent aan Cheider voortgezet onderwijs het basisarrangement toe. Dit betekent dat de inspectie op dit moment geen reden heeft om het toezicht te intensiveren.

Er is sprake van een tekortkoming in de naleving van wettelijke vereisten, namelijk de geprogrammeerde onderwijstijd en het dekkend zijn van het aanbod voor de kerndoelen.

Om deze reden heeft de Inspectie van het Onderwijs de volgende afspraken gemaakt met het bevoegd gezag:

Het bevoegd gezag dient de geconstateerde tekortkomingen in de naleving van wettelijke voorschriften op te heffen. Over 3 maanden voert de inspectie een onderzoek uit om na te gaan of de tekortkomingen inzake de onderwijstijd zijn opgeheven. Het resultaat van het onderzoek inzake de kerndoelen zal worden bepaald door de vraag of de school ontheffing wordt verleend met betrekking tot het maken van uitzonderingen in het aanbod van de kerndoelen.

Bijlage

Overzicht uitkomsten kwaliteitsonderzoek stichting Joodse Kindergemeenschap Cheider, afdeling voortgezet onderwijs te Amsterdam

Voor de kolommen met als opschrift 'ja' geldt tevens 'voldoende of in voldoende mate'; voor de kolommen met als opschrift 'nee' geldt tevens 'niet voldoende of niet in voldoende mate'.

Onderzoeksvraag 1	ja	nee
Het leerstofaanbod bereidt de leerlingen voor op het vervolgonderwijs.	•	
Deelaspecten:		
1.1 Het leerstofaanbod in de eerste twee leerjaren is dekkend voor de kerndoelen van de onderbouw		•
1.2 Het leerstofaanbod in de eerste twee leerjaren is eveneens gericht op het verwerven van kennis, inzicht en vaardigheden van één of meer andere vreemde talen dan Engelse taal, en de keuze van die talen is afgestemd op het niveau van het vervolgonderwijs dat aansluitend aan de kerndoelen van de leerling verwacht mag worden.	•	
1.3 Het leerstofaanbod aansluitend aan de kerndoelen stelt de leerlingen in staat hun onderwijsloopbaan in het vervolgonderwijs voort te zetten op een niveau dat van de leerling verwacht mag worden.	•	
1.4 De leerbronnen dragen aantoonbaar bij aan de bevordering van sociale integratie en burgerschap met inbegrip van het overdragen van kennis over en kennismaking met de verschillende achtergronden en culturen van leeftijdgenoten.	•	
Onderzoeksvraag 2	ja	nee
De leerlingen krijgen voldoende tijd om zich het leerstofaanbod eigen te maken.	•	
Deelaspect:		
2.1 De school realiseert voldoende onderwijstijd.		•
Onderzoeksvraag 3/4	ja	nee
Het pedagogisch handelen van de leraren/het schoolklimaat leidt tot een leeromgeving die volgens maatschappelijk breed gedragen uitgangspunten veilig en motiverend is.	•	
Deelaspecten:		
3.1/4.1 De leraren bevorderen het zelfvertrouwen van de leerlingen.	•	
3.2/4.2 De leraren zorgen ervoor dat leerlingen op een respectvolle wijze met elkaar omgaan.	•	
3.3/4.3 De leraren/ de leerlingen handhaven de afgesproken gedragsregels.	•	

Onderzoeksvraag 5	ja	nee

1.1.1.1 Het didactisch handelen van de leraren ondersteunt het leren van de leerlingen.	•	

Deelaspecten:

5.1 De leraren stemmen het onderwijsleerproces af op de verschillen in mogelijkheden tussen leerlingen.	•	

5.2 Het onderwijs wordt in het Nederlands gegeven.	•	

Onderzoeksvraag 6	ja	nee

De voortgang in de ontwikkeling van leerlingen wordt gevolgd.	•	

Onderzoeksvraag 7	ja	nee

1.1.1.2 Leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften krijgen passende zorg en begeleiding.	•	

Deelaspecten:

7.1 De school signaleert welke leerlingen zorg nodig hebben.	•	

7.2 De school bepaalt de aard van de zorg die gesignaleerde leerlingen nodig hebben.	•	

7.3 De school voert de zorg daadwerkelijk uit.	•	

Onderzoeksvraag 8	ja	nee

De resultaten van de leerlingen liggen ten minste op het niveau dat mag worden verwacht.	•	

Onderzoeksvraag 9	ja	nee

De school zorgt voor het behoud of verbetering van de kwaliteit van haar onderwijs.	•	

Deelaspecten:

9.1 De school verantwoordt zich over de gerealiseerde onderwijskwaliteit.	•	

9.2 Er is een schoolplan waarin is vastgelegd hoe die verantwoording in zijn werk gaat.	•	

9.3 Het schoolplan vermeldt de als criterium in de zin van artikel 1a1, lid 1 van de Leerplichtwet 1969 genoemde opdrachten voor het onderwijs en de eigen schoolgebonden opdrachten.	•	

9.4 Het schoolplan geeft een beschrijving van het beleid inzake het onderwijs, gericht op participatie in de pluriforme samenleving.	•	

9.5 De school zorgt ervoor dat zij voor wat betreft de bevoegdheden van leraren overeenkomt met een of meer van de scholen genoemd in artikel 1, onder b 1° van de Leerplichtwet 1969.	•	

<CONCEPT>RAPPORT VAN BEVINDINGEN

KWALITEITSONDERZOEK

**Stichting Joodse Kindergemeenschap Cheider
Voortgezet Onderwijs vmbo tl, havo en vwo**

Plaats: Amsterdam, Buitenveldert

BRIN-nummer: 23GF

Arrangementsnummer:

Onderzoek uitgevoerd op: 31 mei 2011

Conceptrapport verzonden op: **<vermeld datum>**

Rapport vastgesteld te **<noem plaatsnaam kantoor>** op: **<vermeld datum>**

Reproductie van het rapport zonder toestemming van de inspectie of de school/instelling vindt niet plaats anders dan in zijn volledige vorm.

1. INLEIDING

De Inspectie van het Onderwijs heeft op 31 mei 2011 een onderzoek uitgevoerd op Stichting Joodse Kindergemeenschap Cheider, afdeling voortgezet onderwijs om een oordeel te kunnen uitspreken over de kwaliteit van het onderwijs op deze afdeling en over de naleving van wet- en regelgeving.

Aanleiding

De aanleiding voor dit onderzoek is het volgende.

Het laatste onderzoek door de inspectie van het onderwijs is uitgevoerd in 2009 aan de hand van het waarderingskader niet bekostigd onderwijs. De minister heeft de inspectie verzocht scholengemeenschap Cheider te beoordelen met het waarderingskader bekostigd onderwijs, rekening houdend met de bijzondere gegevenheden, waaronder het geringe leerlingenaantal, van de scholengemeenschap. Het bevoegd gezag is hierover door de minister geïnformeerd.

Uitgangssituatie

Stichting Joodse Kindergemeenschap Cheider stelt zich ten doel een omgeving te creëren waarin Joodse kinderen vanuit de uitgangspunten op basis van haar identiteit en overtuiging onderwijs kunnen volgen. Daarmee heeft het klimaat op de school een bijzonder karakter. Dit heeft zijn uitwerking op onder meer de inrichting en organisatie van het onderwijs. Zo worden bijvoorbeeld de lesmethoden voor gebruik voorgelegd aan de directeur joods onderwijs. Er is een strikte scheiding tussen de jongensafdeling en de meisjesafdeling.

Naast het onderwijs in de reguliere vakken van het voortgezet onderwijs volgen de leerlingen joodse vakken. Iedere dag wordt begonnen met het ochtendgebed, waarna het onderwijsprogramma start met een afwisseling van reguliere en joodse vakken. Dit betekent dat de schooldag voor de leerlingen ruimschoots langer is dan wat in het regulier voortgezet onderwijs conform de wet voortgezet onderwijs gebruikelijk is.

De school heeft een gering aantal leerlingen. Ten tijde van dit onderzoek volgden daadwerkelijk 36 leerlingen het onderwijs. Drie leerlingen hadden inmiddels door vertrek naar het buitenland de school verlaten en voor twee leerlingen waren er bijzondere omstandigheden waardoor zij niet het onderwijs volgden. Voor de jongensafdeling geldt dat een deel van de leerlingen na het tweede leerjaar de school verlaat voor een vervolg aan een Talmoedschool in het buitenland. Veelal is dit bij de start van het voortgezet onderwijs al bekend. Er is geen uitzicht op een substantiële groei of daling van het leerlingenaantal in de komende jaren en zal het leerlingenaantal jaarlijks blijven fluctueren op grond van komst of vertrek van gezinnen.

Het geringe leerlingenaantal leidt binnen de aparte jongens- en meisjesafdeling tot kleine groepen en in de hogere leerjaren tot combinatiegroepen van afdelingen en/of leerjaren. De docenten hebben veelal een deelbetrekking, waarbij er een mix is van docenten die op een andere school of elders ook een betrekking hebben en van docenten die uitsluitend op het Cheider werken.

Het merendeel van de leerlingen is in het buitenland geboren. De thuissituatie is veelal dat er één buitenlandse ouder is en dat de taalomgeving ook een niet-Nederlandse is.

De school is de enige in zijn soort in Nederland en is gevestigd in Amsterdam-Buitenveldert waar een groot deel van de Joodse gemeenschap woont. Enkele leerlingen komen van een grotere afstand van de school. In het gebouw is tevens het primair onderwijs en een peuterspeelzaal gevestigd vallend onder dezelfde stichting.

Het geringe leerlingenaantal, het feit dat het merendeel van de medewerkers parttimer is, het zware rooster voor de leerlingen, de voorschriften vanuit de Joodse wet- en regelgeving, de Joodse kalender en vieringen zijn in de uitgangssituatie als omstandigheden te benoemen die een vergelijking met een reguliere situatie niet rechtvaardigen.

Toezichtshistorie

In het rapport van 4 juni 2009 heeft de inspectie van het onderwijs aan Cheider een aangepast arrangement toegekend. Aspecten in het onderwijsproces waren als onvoldoende beoordeeld, er was geen schoolplan en de kwaliteitszorg was nog niet van de grond gekomen. In de

tussenliggende periode heeft de inspectie zich op de hoogte gehouden, aan de hand van door de school ingestuurde documenten, van de verbeteractiviteiten van de school, met name waar het ging om het tot stand komen van het schoolplan, de verantwoording van het aanbod rondom burgerschap en sociale cohesie en de implementatie van een leerlingvolgsysteem.

Onderzoeksopzet

De inspectie heeft de kernindicatoren onderzocht op de aspecten: de opbrengsten, het onderwijsproces, de kwaliteitszorg en de wet- en regelgeving.

Het onderzoek bestond uit de volgende activiteiten:

- Onderzoek en analyse van documenten en gegevens over de school die bij de inspectie aanwezig zijn.
- Analyse van documenten die betrekking hebben op zelfevaluatie-activiteiten van de school en van andere documenten die de school voorafgaand aan het schoolbezoek heeft toegestuurd en tijdens het schoolbezoek heeft overhandigd.
- Schoolbezoek, waarbij in een aantal groepen de onderwijspraktijk is geobserveerd door het bijwonen van lessen. Bovendien heeft de inspectie over de kwaliteit van de indicatoren gesprekken gevoerd met de directie en met de bestuursgedelegeerde.
- Op uw school zijn verder gesprekken gevoerd met leerlingen en docenten.
- Aan het eind van het schoolbezoek heeft de inspectie de bevindingen van het onderzoek besproken met de directie en de bestuursgedelegeerde.

Toezichtkader

De inspectie heeft zich bij haar onderzoek gebaseerd op het Toezichtkader vo 2009.

In het jaarwerkplan verantwoordt de inspectie welke wettelijke aspecten zijn onderzocht. Deze documenten zijn te vinden op www.onderwijsinspectie.nl.

Opbouw rapport

In hoofdstuk 2 zijn de bevindingen uit het onderzoek naar de onderwijskwaliteit en de wettelijke voorschriften weergegeven. Dit wordt gevolgd door een paragraaf waarin het oordeel van de inspectie wordt toegelicht en waar mogelijk de schoolontwikkeling in samenhang wordt beschreven. Hoofdstuk 3 geeft het toezichtarrangement weer.

2. BEVINDINGEN

2.1 Kwaliteits- en nalevingsprofiel

In onderstaande tabel vermeldt de inspectie welke indicatoren in dit onderzoek zijn betrokken en tot welke bevindingen het onderzoek heeft geleid. De nummering in de tabellen verwijst naar het volledige waarderingskader voortgezet onderwijs. De indicatoren met een asterisk zijn de normindicatoren; zij spelen een beslissende rol bij de beoordeling van de kwaliteit van het onderwijs.

De bevindingen zijn weergegeven in de vorm van een score. De score geeft aan in welke mate de betreffende indicator gerealiseerd is.

Legenda:

1. slecht
2. onvoldoende
3. voldoende
4. goed
5. niet te beoordelen (alleen bij opbrengsten)

De inspectie heeft daarnaast onderzocht of wordt voldaan aan de naleving van enkele wettelijke voorschriften. Of de school wel of niet voldoet aan deze wettelijke vereisten wordt tot uitdrukking gebracht met de score 'ja' of 'nee'.

Resultaten		1	2	3	4	5
1.1	* De leerlingen behalen in de onderbouw het opleidingsniveau dat mag worden verwacht.					•
1.2	* De leerlingen lopen weinig vertraging op in de bovenbouw van de opleiding vmbo-g/t.					•
1.2	* De leerlingen lopen weinig vertraging op in de bovenbouw van de opleiding havo.					•
1.2	* De leerlingen lopen weinig vertraging op in de bovenbouw van de opleiding vwo.					•
1.3	* De leerlingen van de opleiding vmbo-g/t behalen voor het centraal examen de cijfers die mogen worden verwacht.					•
1.3	* De leerlingen van de opleiding havo behalen voor het centraal examen de cijfers die mogen worden verwacht.					•
1.3	* De leerlingen van de opleiding vwo behalen voor het centraal examen de cijfers die mogen worden verwacht.					•
1.6	De leerlingen functioneren naar verwachting in de vervolgopleiding of het werkveld.					•
1.8	De vaardigheden van de leerlingen liggen op het niveau dat mag worden verwacht.					•

Leerstofaanbod		1	2	3	4
2.1	* De aangeboden leerinhouden in de onderbouw voldoen aan de wettelijke vereisten.		•		
2.2	* De aangeboden leerinhouden in de bovenbouw zijn dekkend voor de examenprogramma's.			•	
2.3	* De school met een substantieel percentage taalachterblijvers heeft bij alle vakken een aanbod aan leerinhouden dat past bij de			•	

Leerstofaanbod

- talige onderwijsbehoeften van deze leerlingen.
- 2.4 De school heeft een specifiek aanbod om sociale competenties te ontwikkelen. •
- 2.5 De school heeft een aanbod gericht op bevordering van actief burgerschap en sociale integratie, met inbegrip van het overdragen van kennis over en kennismaking met de diversiteit in de samenleving. •

Tijd

	1	2	3	4
3.1 De uitval van geplande onderwijsactiviteiten blijft beperkt.			•	
3.2 Het ongeoorloofd verzuim van leerlingen is beperkt.			•	
3.3 De leerlingen maken efficiënt gebruik van de onderwijstijd.			•	

Schoolklimaat

	1	2	3	4
4.1 De ouders zijn betrokken bij de school door de activiteiten die de school daartoe onderneemt.			•	
4.2 De leerlingen voelen zich aantoonbaar veilig op school.			•	
4.3 Het personeel voelt zich aantoonbaar veilig op school.			•	
4.4 * De school heeft inzicht in de veiligheidsbeleving van leerlingen en personeel en in de incidenten die zich op het gebied van sociale veiligheid op de school voordoen.			•	
4.5 De school heeft een veiligheidsbeleid gericht op het voorkomen van incidenten in en om de school.			•	
4.6 De school heeft een veiligheidsbeleid gericht op de afhandeling van incidenten in en om de school.			•	
4.7 * Het personeel van de school zorgt ervoor dat de leerlingen op een respectvolle manier met elkaar en anderen omgaan.			•	
4.8 * De mentoren stimuleren het welbevinden en de motivatie van de leerlingen.			•	

Didactisch handelen

	1	2	3	4
5.1 * De leraren geven duidelijke uitleg van de leerstof.			•	
5.2 * De leraren realiseren een taakgerichte werksfeer.			•	
5.3 * De leerlingen zijn actief betrokken bij de onderwijsactiviteiten.			•	

Afstemming

	1	2	3	4
6.1 De aangeboden leerinhouden maken afstemming mogelijk op de onderwijsbehoeften van de individuele leerlingen.		•		
6.2 De leraren stemmen de instructie af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.		•		
6.3 De leraren stemmen de verwerkingsopdrachten af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.			•	
6.4 De leraren stemmen de onderwijstijd af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.		•		

Begeleiding

	1	2	3	4
7.1 * De school gebruikt een samenhangend systeem van genormeerde instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de		•		

Begeleiding

- ontwikkeling van de leerlingen.
7.2 De leraren volgen en analyseren systematisch de voortgang in de ontwikkeling van de leerlingen.

Zorg

	1	2	3	4
8.1 Op basis van een analyse van de verzamelde gegevens bepaalt de school tijdig de aard van de zorg voor de zorgleerlingen.			•	
8.2 * De school voert de zorg planmatig uit.			•	
8.3 De school evalueert regelmatig de effecten van de zorg.			•	
8.4 De school zoekt de structurele samenwerking met ketenpartners waar noodzakelijke interventies op leerlingniveau haar eigen kerntaak overschrijden.			•	

Kwaliteitszorg

	1	2	3	4
9.1 De school heeft inzicht in de onderwijsbehoeften van haar leerlingenpopulatie.			•	
9.2 De school evalueert jaarlijks de resultaten van de leerlingen.			•	
9.3 De school evalueert regelmatig het onderwijsleerproces.		•		
9.4 De school werkt planmatig aan verbeteractiviteiten.			•	
9.5 De school borgt de kwaliteit van het onderwijsleerproces.		•		
9.6 De school waarborgt de kwaliteit van het schoolexamen en van andere toetsinstrumenten.			•	
9.7 De school verantwoordt zich aan belanghebbenden over de gerealiseerde onderwijskwaliteit.			•	
9.8 De school draagt zorg voor de kwaliteit van het onderwijs gericht op bevordering van actief burgerschap en sociale integratie, met inbegrip van het overdragen van kennis over en kennismaking met de diversiteit van de samenleving.			•	

Wet- en regelgeving

	nee	ja
N1 Door of namens het bestuur is de vastgestelde schoolgids naar de inspectie gestuurd en deze schoolgids bevat de verplichte onderdelen (WVO art. 24a en 24c).		•
N2 Door of namens het bestuur is het vastgestelde schoolplan naar de inspectie gestuurd en dit schoolplan bevat de verplichte onderdelen (WVO art. 24 en 24c).		•
N3 Door of namens het bestuur is het vastgestelde zorgplan van het samenwerkingsverband naar de inspectie gestuurd en dit zorgplan bevat de verplichte onderdelen (WVO art. 10h).		•
N4 Door of namens het bestuur zijn het Examenreglement en het PTA naar de inspectie gestuurd en beide voldoen inhoudelijk aan de wettelijke vereisten (Eindexamenbesluit art. 31).		
N5 De geplande onderwijstijd voldoet aan de wettelijke vereisten (WVO art. 10, lid 2; 10b, lid 2; 10d, lid 2; 10f, lid 3a; 11c, lid 1b; 12, lid 5).	•	

Nvt.

2.2 Beoordeling

Algemeen beeld

De inspectie beoordeelt de kwaliteit van het onderwijs op de afdelingen vmbo tl, havo en vwo van Stichting Joodse Kindergemeenschap Cheider in Amsterdam als voldoende.

Dit oordeel is gebaseerd op de volgende overwegingen. De opbrengsten zijn, afgemeten aan de prestaties van de leerlingen over de afgelopen drie jaar, niet te bepalen.

Het onderwijsproces vertoont weliswaar enkele tekortkomingen, met name op het punt van afstemming op de individuele mogelijkheden van de leerlingen en daarmee in samenhang de analyse van vorderingen en resultaten, maar is naar het oordeel van de inspectie van voldoende kwaliteit. Dit oordeel is mede gebaseerd op de oordelen uit het vorige onderzoek en de verbeteractiviteiten die de school inmiddels heeft ondernomen.

De school werkt in haar kwaliteitszorg planmatig. In de situatie waarin de opbrengsten niet te beoordelen zijn, kijkt de inspectie met meer nadruk naar de kwaliteitszorg. De inspectie heeft de kwaliteitszorg met enkele kanttekeningen als voldoende beoordeeld.

De school leeft de onderzochte wet- en regelgeving met betrekking tot onderwijstijd en aanbod van de kerndoelen niet na.

Toelichting

Het bovenstaande algemene oordeel van de inspectie wordt hieronder toegelicht. Daarbij komen voor zover van toepassing achtereenvolgens de in de inleiding genoemde aspecten aan bod: de opbrengsten, het onderwijsproces, de kwaliteitszorg en de wet- en regelgeving. Daarnaast wordt verwezen naar het gestelde in de beschrijving van de uitgangssituatie in de inleiding.

Opbrengsten

Op grond van het geringe leerlingenaantal en het niet beschikbaar zijn van gegevens met betrekking tot de vier opbrengstindicatoren die in de reguliere situatie door de inspectie worden gehanteerd ter beoordeling van de opbrengsten, beoordeelt de inspectie de opbrengsten niet. De leerlingen van Cheider doen staatsexamens. De resultaten worden jaarlijks gepubliceerd in de schoolgids. Het gaat daarbij soms om één of twee leerlingen per afdeling. De school zou meer inzicht kunnen geven in haar resultaten door te werken met tussenopbrengsten door bijvoorbeeld aan te sluiten bij de referentiekaders Nederlandse taal en rekenen of door te werken met landelijk genormeerde toetsen lopende of aan het einde van een leerjaar.

Op grond van beschikbare toetsresultaten en gesprekken met docenten en leerlingen heeft de inspectie tijdens dit onderzoek niet kunnen aantonen dat de leerlingen niet presteren op het niveau dat verwacht mag worden. Anderzijds werpt het feit dat de leerlingen niet voldoen aan de wettelijke voorgeschreven onderwijstijd de vraag op of leerlingen niet meer zouden kunnen presteren indien meer onderwijstijd zou worden geboden. Beantwoording van deze vraag vindt zijn grondslag in het bieden van onderwijs op maat gebaseerd op een functioneel leerlingvolgsysteem, zoals hieronder beschreven.

Het onderwijsproces

Het onderwijs vindt plaats in kleine groepen, zelfs gaat het soms om één of twee leerlingen. Veelal is er in de hogere leerjaren een groeperingsvorm met een combinatie van leerlingen vanuit verschillende afdelingen of leerjaren, waarbij de groepen maximaal uit acht leerlingen bestaan. Dat vergt veel van de voorbereiding en organisatie van het onderwijsproces van de kant van de docenten. Invulling geven aan differentiatie, waarbij recht wordt gedaan aan de mogelijkheden en onderwijsbehoeften van de leerlingen is daarbij de belangrijkste uitdaging. Ondanks het feit dat de inspectie verschillen tussen docenten heeft geconstateerd, kan naar het oordeel van de inspectie meer invulling gegeven worden aan individueel maatwerk. De effectiviteit van de lessen zal daarmee worden vergroot. Voorwaarde daarvoor is een functioneel leerlingvolgsysteem waarbij vorderingen en resultaten van leerlingen in kaart zijn gebracht en de analyse daarvan gevolgen heeft voor het individuele onderwijsaanbod in tempo, aanpak en inhoud. De interactie tussen docent en leerling en tussen leerlingen onderling, de actieve en zelfstandige rol van de leerlingen, het geven van feedback aan de leerlingen zijn elementen van het didactisch handelen waarover een meer eenduidige benaderingswijze kan worden vastgelegd.

De docenten werken met methode afhankelijke toetsen en voor enkele vakken, met name de talen, met toetsen van het Cito met een landelijke normering.

Weliswaar is er geen expliciet geformuleerd taalbeleid en zijn er wel leerlingen met taalachterstanden, toch heeft de inspectie hier geen negatief oordeel uitgesproken. De school biedt aan individuele leerlingen extra taalaanbod en slaagt erin taalachterstanden te remediëren.

De zorg is goed georganiseerd. Voor enkele leerlingen is specifieke hulp georganiseerd en de contacten met tweede- en derde-lijnsfunctionarissen zijn vastgelegd. Voor de lgf-leerlingen zijn begeleidings- en handelingsplannen aanwezig.

Het schoolklimaat kenmerkt zich door zijn eigenheid, maar kan worden benoemd als veilig en respectvol.

Het beleid en de uitvoering van het aanbod in het kader van actief burgerschap en sociale cohesie is geformuleerd in de notitie Cheider en burgerschap schooljaar 2010-2011/5771. Uit eerdere gesprekken en tijdens dit onderzoek heeft de inspectie geen signalen dat er sprake is van anti-integratieve gevoelens of activiteiten jegens de Nederlandse samenleving.

De kwaliteitszorg

Het bevoegd gezag heeft in zijn schoolplan beleid ter verbetering van het onderwijs geformuleerd. Het gaat hierbij veelal om algemeen omschreven doelen. Een nadere uitwerking op concreet niveau zal bijdragen aan versnelling van de implementatie. Er is een start gemaakt met de beoordeling van de kwaliteit van het onderwijsproces. De inspectie heeft alleen de reguliere lessen beoordeeld en niet het onderwijs in de joodse vakken. De directie onderkent dat er in pedagogische en didactische benadering een verschil is in de dagelijkse onderwijspraktijk tussen de reguliere vakken en de joodse vakken. Dit is onderwerp van gesprek over de vormgeving van het onderwijs en de kwaliteitseisen die aan docenten mogen worden gesteld.

Aansluitend op de eigen analyse en bevindingen van de school is de inspectie van mening dat belangrijke vernieuwingen en verbeteringen kunnen worden bewerkstelligd door een meer eisende en taakgerichte werksfeer op de school te scheppen. Dat betekent vooral een aanbod dat de leerlingen meer activeert en uitdaagt. Tevens een aanbod gebaseerd op een analyse van de vorderingen en resultaten van leerlingen gemeten aan het vereiste niveau voor een vmbo tl-, een havo- of een vwo-leerling. De ambitie tot professionalisering en versterking van de competenties van docenten past in deze lijn.

Als aandachtspunt noemt de inspectie ook de borging van de procedures en werkwijzen. De praktische problemen vragen naast een strategische visie van de school ook een grote mate van inzicht in het functioneren van de school.

Wet- en regelgeving

De schoolgids, het schoolplan en het zorgplan zijn ze naar de inspectie gestuurd en bevatten de verplichte onderdelen.

De geprogrammeerde onderwijstijd voor het schooljaar 2010/2011 in alle leerjaren voldoet niet aan de wettelijke minimumnormen. Bij het vorige onderzoek (definitief rapport 4 juni 2009) is deze tekortkoming niet geconstateerd, omdat toen uitsluitend gekeken is naar de lessentabel en niet naar de duur van de lesuren.

Het aanbod in de onderbouw voldoet niet aan de kerndoelen. De school maakt in het aanbod uitzondering op doelen die betrekking hebben op seksuele vorming, de evolutieleer, onderdelen van het vak muziek en het onderwijs betreffende de inhoud van andere religies. In een brief van het bevoegd gezag aan de inspectie van 3 februari 2009 is hierover nadere uitleg gegeven.

Op grond van het feit dat het oordeel op dit punt een normindicator betreft, wijkt de inspectie af van de beslisregel door dit niet te rekenen als tweede onvoldoende normindicator. De school heeft voldaan aan het verzoek van de inspectie om te beschrijven op grond van wat en waar zij afwijkt van het aanbod van de kerndoelen. Er is echter aan de school niet formeel ontheffing gegeven betreffende deze onderdelen van de kerndoelen.

3. TOEZICHTARRANGEMENT

De Inspectie van het Onderwijs kent aan de Cheider voortgezet onderwijs het basisarrangement toe. Dit betekent dat de inspectie op dit moment geen reden heeft om het toezicht te intensiveren.

Er is sprake van een tekortkoming in de naleving van wettelijke vereisten, namelijk de geprogrammeerde onderwijstijd en het dekkend zijn van het aanbod voor de kerndoelen. Om deze reden heeft de Inspectie van het Onderwijs de volgende afspraken gemaakt met het bevoegd gezag:

Het bevoegd gezag dient de geconstateerde tekortkomingen in de naleving van wettelijke voorschriften op te heffen. Over 3 maanden voert de inspectie een onderzoek uit om na te gaan of de tekortkomingen inzake de onderwijstijd zijn opgeheven. Het resultaat van het onderzoek inzake de kerndoelen zal worden bepaald door de vraag of de school ontheffing wordt verleend met betrekking tot het maken van uitzonderingen in het aanbod van de kerndoelen.

M d.t.v. SG

Verzenddatum

28 juni 2011

Kenmerk

H3092260

Telefoon

088-

Bijlage(n)

2

nota

Onderzoek Cheider d.d. 31 mei j.l.

Van	Functie	Paraaf	Datum
Ontwerper	Secr HI-VO		28 juni 2011
1 ^e parafant			
2 ^e parafant			
3 ^e parafant			
Eindparafant	HI-VO		

Samenvatting van voorstel of informatie

De Inspectie van het Onderwijs heeft op 31 mei 2011 een onderzoek uitgevoerd op Stichting Joodse Kindergemeenschap Cheider, afdeling voortgezet onderwijs om een oordeel te kunnen uitspreken over de kwaliteit van het onderwijs op deze afdeling en over de naleving van wet- en regelgeving.

Zoals met u afgesproken en vastgelegd in mijn memo aan u d.d. 20 mei j.l. hebben wij de kwaliteit van het onderwijs beoordeeld op basis van het waarderingskader voor het niet bekostigd onderwijs. Sociale cohesie en burgerschap maakten deel uit van dit onderzoek.

Ondertekening

de Inspecteur-generaal van het Onderwijs,

(mevrouw drs. A.S. Roeters)

Afschriften aan

DGPV
DVO
VO -
VO -

HI's
Secr HI's
Secr IGO

Aanwijzingen voor registratie/archivering

Afgedaan

Deponeren

Omdat er aan de status van de school nog niets veranderd is sinds het laatste inspectiebezoek (d.d. 3 april 2009), hebben wij de school net als de vorige keer beoordeeld volgens het waarderingskader van niet bekostigd onderwijs. Het rapport van dit onderzoek is nog niet openbaar omdat de procedure voor vaststelling met het bevoegd gezag van Cheider nog niet is afgerond. Zodra het rapport definitief vastgesteld wordt, zullen wij het openbaar maken en plaatsen op onze website.

Tevens is er een analyse gemaakt van hoe de Inspectie de kwaliteit van het onderwijs op Cheider zou beoordelen als deze beoordeling met het reguliere kader zou plaatsvinden. Dit rapport heeft geen openbaar karakter en zal ook niet met Cheider gecommuniceerd worden. Conform afspraak ontvangt u deze versie van het rapport als 'schaduwrapport'. Indien besloten wordt van Cheider een uitzonderingsschool te maken zullen wij Cheider in het vervolg beoordelen aan de hand van het reguliere waarderingskader.

De verschillen tussen de twee rapporten zijn als volgt:

In het niet-bekostigd kader ligt het primaat bij nalevingsaspecten en wordt de kwaliteit globaler beoordeeld, omdat er meer ruimte wordt gegeven aan de eigenheid van de school/instelling. Dit is bijvoorbeeld zichtbaar in het feit dat het reguliere kader werkt met een vierpuntsschaal en het waarderingskader voor niet bekostigd onderwijs met een tweepuntsschaal.

Met betrekking tot de kwaliteit worden wel vergelijkbare aspecten beoordeeld waar het gaat om het pedagogisch en didactisch handelen, maar in het waarderingskader voor niet bekostigd onderwijs gaat het om de vraag of de voorwaarden aanwezig zijn (geen belemmeringen), terwijl in het reguliere kader meer gekeken wordt naar kwaliteit en effect. De kwaliteit wordt in het waarderingskader voor niet bekostigd onderwijs wel degelijk beoordeeld, maar in de terminologie van het waarderingskader voor niet bekostigd onderwijs wordt gesproken van een minimum waarborggrens met betrekking tot het onderwijsaanbod en het onderwijsleerproces.

De vaststelling van de bevoegdheid van de docenten is een specifiek aspect van het waarderingskader voor niet bekostigd onderwijs. In het reguliere kader is dat geen item als zodanig, maar wel de kwaliteit van het pedagogisch-didactisch proces.

Indien bij een school de opbrengsten niet kunnen worden beoordeeld vanwege het feit dat deze ontbreken of niet vergelijkbaar zijn met landelijke normen, dan wordt binnen het VO in het reguliere kader met name gekeken naar de kwaliteit van de kwaliteitszorg. Het gaat daarbij met name om analyse, evaluatie en borging. In het algemeen het inzicht in het functioneren van de dagelijkse onderwijspraktijk. In het waarderingskader voor het niet bekostigd onderwijs gaat het meer om het aanwezig zijn van, dan om een inhoudelijke beoordeling.

Al met al gaat het in de situatie van Cheider bij beide kaders om de beoordeling van zowel nalevings- als kwaliteitsaspecten. De nalevingsaspecten (onderwijstijd

en aanbod kerndoelen) worden in beide gevallen als tekortkomingen beoordeeld. Het oordeel over het didactisch proces is in het reguliere kader strenger en beoordeelt een aantal indicatoren als onvoldoende. In de toelichting in het waarderingskader voor niet bekostigd onderwijs noemt de inspectie dit als verbeterpunten, zonder dat dit direct leidt tot een negatief oordeel op de afzonderlijke aspecten, omdat naar de mening van de inspectie er een minimale kwaliteit als waarborggrens aanwezig is.